

Situační a výhledová zpráva

OLEJNINY

- * Světová produkce hlavních druhů olejin pokračuje v růstu
- * Zaorávky na jaře 2003 postihly téměř třetinu osevu ozimé řepky v ČR
- * Nepříznivé povětrnostní podmínky způsobily propad výnosů
- * Přes výpadek produkce nízké ceny zemědělských výrobců olejin

2004

Leden

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor rostlinné výroby MZe ČR

Odpovědní redaktori:

Ing. Jitka Potměšilová MZe ČR
Ing. Jan Adamec MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Zdeněk Trnka MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Agra Europe, London	Podniky zemědělské prvovýroby
Agrární komora České republiky	České republiky
Česká zemědělská univerzita Praha	Sdružení pro výrobu bionafty Praha
Český statistický úřad Praha	Setuza Ústí nad Labem, a.s.
Ministerstvo financí České republiky	Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejnin
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
České republiky	Zemědělská agentura, s.r.o. Praha
Ministerstvo zemědělství České republiky	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Oilseeds: World Markets and Trade, USDA	Brno

Autoři děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Situační a výhledová zpráva Olejnin navazuje na zprávu vydanou v prosinci roku 2002. Zpráva je zpracována podle údajů dostupných k 31. 12. 2003, pokud není uvedeno jinak.

Termín „marketingový rok“, který je ve zprávě používán, odpovídá v zahraničí užívanému ekvivalentu „marketing year“. U komodity olejnin začíná marketingový rok 1. 7. a končí 30. 6. následujícího roku.

Situační a výhledové zprávy jsou v tištěné podobě k dispozici na Zemědělských agenturách MZe, na okresních pracovištích agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství ČR. Dále vycházejí jako příloha periodika Agrospoj. Situační a výhledové zprávy jsou též uvedeny na síti na internetové adrese <http://www.mze.cz/> v oddíle „publikace“.

OBSAH

Úvod	1
Seznam zkratk	1
Souhrn	1
Zásahy státu u olejnin, rostlinných olejů a tuků	3
Mezinárodní trh olejnin a olejů	5
Pěstování, zpracování a spotřeba olejnin v České republice	14
Řepka olejná	16
Slunečnice	18
Mák setý	20
Hořčice bílá	22
Len olejný	24
Sója luštěnatá	25
Zpracovatelský průmysl olejnin	27

SEZNAM ZKRATEK

CZV	ceny zemědělských výrobců (farmářské ceny)
ČSÚ	Český statistický úřad Praha
ČZU	Česká zemědělská univerzita Praha
EUR	EURO, společná měnová jednotka EU
EU	Evropská unie
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations, Organizace pro výživu a zemědělství spojených národů
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade, Všeobecná dohoda o clech a obchodu
SPZO	Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejnin Praha
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace
CIF (c.i.f.)	Cost, Insurance, Freight = výlohy, pojistné, dopravné placeny
FOB (f.o.b.)	Free on Board = volně na palubu lodi. Prodávající hradí náklady až po naložení do dopravního prostředku na uvedeném místě.
MEŘO	metylester řepkového oleje, součást směsného paliva – bionafty
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva Olejnin je souhrnem aktuálních informací o pěstování a zpracování olejnin za období roku 2003. Situační zpráva je rozdělena do čtyř částí. První část se věnuje současné úrovni zásahů státu vztahujících se ke komoditě olejnin, druhá popisuje situaci na mezinárodním trhu s olejninami a jejich produkty. Třetí část se zabývá situací v pěstování a užití olejnin v České republice. Poslední část zprávy podává informaci o zpracovatelském průmyslu olejnin, o zahraničním obchodu s jejich produkty včetně zpracování řepky pro nepotravinářské užití.

Ve zprávě bylo využito závěrů z jednání Komoditní rady pro olejninu při MZe ČR, informací poskytnutých Svazem pěstitelů a zpracovatelů olejnin, Sdružením pro výrobu bionafty a informací ze zahraničních odborných periodik.

SOUHRN

Světová produkce hlavních druhů olejnin pokračuje v růstovém trendu a podle odhadů USDA z počátku roku 2004 by měla dosáhnout v marketingovém roce 2003/04 zhruba 344 mil. t. Z uvedeného objemu předpokládané sklizně připadá největší podíl cca 199 mil. t na sóju. Stále vyšší podíl světové produkce sóji pochází z jihoamerických zemí. Tomu odpovídá i podíl na světovém trhu. V marketingovém roce 2003/04 by měl vývoz z Jižní Ameriky činit téměř 62 % světového obchodu se sójovými boby. Na vývozu se podílejí především Brazílie (26,6 mil. t), Argentina (11,5 mil. t) a Paraguay (3,1 mil. t). Podíl USA na vývozu sóji se snížil od marketingového roku 1998/99 do roku 2003/04 o 20 %. Celkem by měl světový vývoz sojových bobů v marketingovém roce 2003/04 dosáhnout 67,5 mil. t, tj. asi o 5 mil. t více, než v roce předchozím. Největšími dovozci by měly být Čína s odhadem 23 mil. t a země Evropské unie s 18,3 mil. t.

Odhadovaná světová produkce řepky v marketingovém roce 2003/04 ve výši 38 mil. t by měla převýšit minulou sklizeň o 17 %. Celková pěstitelská plocha řepky je odhadována na 25,6 mil. ha. Celkem se očekává zpracování zhruba 35,4 mil. t řepky při produkci 13,3 mil. t řepkových olejů a 21,4 řepkových šrotů. Zásoby řepky, které by měly zůstat na konci marketingového roku jsou odhadovány na 2,8 mil. t, tzn. 7,7 % celkové roční spotřeby. Cena řepky na evropském trhu se na konci roku 2003 v důsledku vysoké poptávky vyšplhala téměř na úroveň vrcholu z prosince roku 2002 a dosáhla cca 270 – 280 EUR/t (v přepočtu přibližně 8 700 – 9 000 Kč/t).

Světová produkce slunečnice je pro marketingový rok 2003/04 odhadována na 25,5 mil. t. To představuje nárůst o 6,5 %, ke kterému by měla přispět zvýšená výměra v zemích bývalého Sovětského svazu. V Rusku, na Ukrajině a v některých zemích střední a východní Evropy byly podle předběžných údajů dosaženy až rekordní sklizně. Tím by měly být nahrazeny některé nižší sklizně v EU, Turecku, Argentině a Jihoafrické republice. Na rozdíl od prvních čtyř měsíců marketingového roku 2003/04, kdy byly světové ceny slunečnice na velmi nízké úrovni kolem 235 EUR/t (cca 7 550 Kč/t), došlo od listopadu 2003 k nárůstu ceny na úroveň 260 – 270 EUR/t (zhruba 8 400 – 8 700 Kč/t). V období marketingového roku 2003/04 se předpokládá globálně zpracování zhruba 22 mil. t semene slunečnice.

Produkci olejnin v České republice v roce 2003 výrazně ovlivnil průběh povětrnostních podmínek během vegetace. Porosty ozimů nešly do zimy optimálně vyvinuté a zapojené. V důsledků mrazu na počátku zimy a střídání teplot v jarním období došlo k poškození porostů řepky natolik, že téměř 100 tis. ha muselo být zaoráno. Ke sklizni zůstalo 250 959 ha, tzn. nejnižší plocha za posledních 6 let. Zaorané ozimy a to nejen řepka, ale i porosty pšenice uvolnily plochy pro osevy jarními plodinami. Z olejnin zvýšily v roce 2003 výměru pěstování ve srovnání s rokem 2002 slunečnice na semeno o 24 464 ha (o 101 %), hořčice o 31 660 ha (o 88,4 %), mák o 8 510 ha (o 28,7 %) a sója o 4 696 ha (o 156,4 %). Nárůstu osevních ploch většinou neodpovídala dosažená sklizeň olejnin, protože s výjimkou slunečnice bylo dosaženo nízkých průměrných hektarových výnosů. Podle údajů ČSÚ činil průměrný výnos u hořčice 0,88 t/ha, u máku 0,51 t/ha, u sóji 1,55 t/ha. Pěstitelská plocha slunečnice 48 706 ha a průměrný výnos ve výši 2,35 t/ha znamenaly v meziročním srovnání nárůst celkové produkce o 59 927 t (o 109,8 %) na historicky nejvyšších 114 508 t semene slunečnice v dobré kvalitě.

Sklizeň semene řepky ve výši 387 805 t představuje ve srovnání s rokem 2002 pokles o 321 728 t, tj. o 83 % při nejnižším průměrném výnosu za posledních 24 let (1,55 t/ha). Vzhledem k tomu, že by se předpokládaná domácí spotřeba řepky v marketingovém roce 2003/04 měla pohybovat kolem 500 tis. t, byl pro čtvrté čtvrtletí uvolněn bezcelní dovoz řepky v množství 200 tis. t. Přes toto opatření nedošlo k nárůstu dovozů řepky. Překážkou byla stávající cena, která se v domácích podmínkách pohybovala kolem 8 500 Kč/t. Ze stejných, tedy cenových důvodů, nebyla ani řepka z ČR vyvážena, protože cena v zahraničí nemohla pokrýt dopravní náklady ani přinést zisk. Pokud nedojde ke změnám podmínek, měla by téměř celá domácí sklizeň semene řepky zůstat k dispozici domácím zpracovatelům pro potravinářské i nepotravinářské užití.

Výsledky sklizně olejnin s výjimkou slunečnice a příjmy jejich pěstitelů dosažené v roce 2003 byly natolik nepříznivé, že je třeba si přát, aby se v budoucnu neopakovaly.

ZÁSAHY STÁTU U OLEJNIN, ROSTLINNÝCH OLEJŮ A TUKŮ

Do zásahů státu u komodity olejniny zahrnujeme:

1. Celní a ochranná opatření
2. Legislativu
3. Daňovou politiku
4. Dotační politiku státu

1. Celní a ochranná opatření

Následující přehled právních předpisů zahrnuje nejdůležitější předpisy týkající se celních a ochranných opatření u komodity olejniny.

Zákon č. **62/2000 Sb.** o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení a změně některých zákonů vyjmenovává zemědělské výrobky, na které lze uplatnit zvláštní ochranná opatření. Z olejin a olejů jsou to následující položky 1205 00 semeno řepky, 1206 00 91, 99 slunečnicová semena, 1514 řepkový olej. Zahrnuta je i položka 1517 margaríny.

Nařízení vlády č. **168/2003 Sb.** ze dne 12. 6. 2003, stanoví spouštěcí úroveň objemu dovozů pro jednotlivé zemědělské výrobky a skupiny zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2003. Spouštěcí úroveň objemu dovozů u řepky je stanovena na 16 200 tun, u slunečnicových semen na 16 885 tun, u slunečnicového oleje a světlicového oleje a jejich frakcí na 17 018 tun u řepkového a hořčičného oleje a jejich frakcí kromě dále uvedených položek na 8 017 tun. U položek 1514 19 90 a 1514 99 90 olej řepky, nebo řepky olejky s nízkým obsahem kyseliny erukové na 14 140 tun.

Nařízení vlády č. **196/2003 Sb.** ze dne 1. 7. 2003, o stanovení preferenčních sazeb cla a preferenčních celních kvót pro některých zpracovaných zemědělských výrobků pocházejících z Evropské unie.

Nařízení vlády č. **384/2003 Sb.** ze dne 13. 11. 2003, o stanovení sazby cla a celní kvóty při dovozu semene řepky.

Nařízení vlády č. **462/2003 Sb.** ze dne 17. 12. 2003, o vydání celního sazebníku, který stanovuje sazby dovozního cla na zboží dovážené do ČR pro období od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004. V dalším období se Česká republika stane součástí celního prostoru Evropské unie.

2. Legislativa vztahující se k olejinám

Následující přehled právních předpisů zahrnuje nejdůležitější předpisy týkající se komodity olejniny.

Zákon č. **219/2003 Sb.**, ze dne 31. 7. 2003, o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby). Zákon definuje podmínky pro obchod s osivem a sadbou druhů, které jsou uvedeny v příloze č.1 zákona.

Zákon č. **247/2003 Sb.**, ze dne 5. 8. 2003, úplné znění zákona č. 252/2002 Sb., o zemědělství, jak vyplývá z pozdějších změn.

Zákon č. **248/2003 Sb.**, ze dne 5. 8. 2003, úplné znění zákona č. 256/2000 Sb., o státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 128/2003 Sb.

Nařízení vlády č. **306/2003 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 86/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky pro poskytování finanční podpory za uvádění půdy do klidu a finanční kompenzační podpory za uvádění půdy do klidu a zásady pro prodej řepky olejné vypěstované na půdě uváděné do klidu, ve znění pozdějších předpisů

3. Daňová opatření

Podle zákona o spotřebních daních č. 353/2003 Sb., vzniká právnickým a fyzickým osobám provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa nárok na vrácení spotřební daně ve výši 60 % za nákup určených druhů olejů, paliv a maziv a tyto prokazatelně použily pro uvedené druhy činností.

4. Dotační politika

V souladu s § 2 odst. 5 zákona č. 252/1997Sb., o zemědělství, byly vydány podpůrné programy pro rok 2003. K olejninám se vztahují následující programy:

2.B. Udržování genetického potenciálu osiva a sadby.

Účelem programu je podpořit dostupnost kvalitních odrůd osiva a sadby. Podprogram 2.B.a.1 podporuje šlechtění nových, již rozpracovaných odrůd olejnin, zelenin, kořeninových a léčivých rostlin do výše 60 % prokázaných přímých nákladů. Podpora nebyla krácena a žadatelé obdrželi plných 60 % prokázaných přímých nákladů.

2.C. Podpora zlepšování zdravotního stavu polních plodin.

Účelem programu je zlepšit zdravotní stav a zvýšit kvalitu vyráběné produkce vyjmenovaných polních plodin. V rámci programu byl podporován nákup osiva řepky a sóji ve výši do 20 000 Kč/t. Žadatelé obdrželi plnou, nekrácenou podporu.

Podpory v roce 2004:

Pro rok 2004 bude zachována podpora na šlechtění olejnin a podpora na nákup osiva sóji v rámci národních podpor.

V roce 2004 začne také Česká republika čerpat finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie. Byl pro to zvolen systém přímých plateb ve zjednodušeném režimu jednotné platby na plochu, tzv. SAPS. To znamená, že všechny přímé platby na jednotlivé komodity, které by zemědělcům v ČR náležely podle dojednání v Kodani se rozdělí na každý hektar zemědělské půdy, tzn. na půdu ornou, trvalé travní porosty, sady, chmelnice, vinice a zahrady.

Česká republika také může poskytnout zemědělcům prostředky k částečnému dorovnání plateb do výše 55 % přímých plateb v zemích EU. V roce 2004 budou prostředky na dorovnání (doplňkové přímé platby) poskytnuty na programy: orná půda, osivo píce a lnu, chmelnice, bahnice a kozy, krávy bez tržní produkce mléka, skot. Prostředky budou poskytnuty před vstupem do EU.

Další podpory mohou v roce 2004 získat zemědělci z Horizontálního plánu rozvoje venkova zejména při hospodaření v méně příznivých oblastech, ve zvláště chráněných územích, při údržbě krajiny pastvou hospodářských zvířat, v ekologickém zemědělství, při zatravňování a zalesňování.

Operační program zemědělství poskytne prostředky pro investice do zemědělského majetku zemědělských podniků a na podporu začínajícím zemědělcům.

MEZINÁRODNÍ TRH OLEJNIN A OLEJŮ

Světová produkce hlavních druhů olejnin v marketingovém roce 2002/03 by měla podle odhadů USDA z ledna 2004 dosáhnout úrovně 344,2 mil. t. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem by to znamenalo nárůst produkce o 15,2 mil. t (o 4,6 %).

Světová bilance hlavních olejnatých semen (v mil. tun)

Ukazatel / mark. rok	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03 ¹⁾	2003/04 ²⁾
PRODUKCE :						
Sójové boby	159,82	159,93	175,18	184,87	196,77	198,73
Bavlníkové semeno	32,62	32,96	33,48	36,61	32,90	34,82
Podzemnice olejná	29,77	29,07	31,18	33,62	30,19	33,66
Slunečnicové semeno	26,63	27,26	23,18	21,39	23,92	25,49
Řepkové semeno	35,89	42,53	37,56	36,00	32,45	37,99
Kopra	4,38	5,45	5,77	5,19	5,11	5,38
Palmová jádra	5,62	6,41	7,03	7,20	7,62	8,08
C e l k e m	294,72	303,60	313,38	324,87	328,96	344,16
VÝVOZY :						
Sójové boby	38,72	45,55	53,82	53,62	62,71	67,51
Bavlníkové semeno	1,02	1,28	1,26	1,26	1,07	1,09
Podzemnice olejná	1,31	1,56	1,39	1,48	1,35	1,55
Slunečnicové semeno	4,45	2,84	2,82	1,79	2,28	3,36
Řepkové semeno	9,31	8,91	7,85	5,84	4,69	5,41
Kopra	0,25	0,25	0,18	0,20	0,20	0,20
Palmová jádra	0,06	0,07	0,07	0,09	0,09	0,09
C e l k e m	55,10	60,47	67,39	64,29	72,38	79,21
DOVOZY :						
Sójové boby	40,58	45,99	53,22	54,21	63,60	67,57
Bavlníkové semeno	0,97	1,21	1,18	1,26	1,01	1,07
Podzemnice olejná	1,35	1,48	1,38	1,52	1,41	1,44
Slunečnicové semeno	4,34	2,95	2,63	1,70	2,51	3,22
Řepkové semeno	9,09	8,99	7,40	5,65	4,51	5,20
Kopra	0,29	0,28	0,21	0,18	0,18	0,16
Palmová jádra	0,05	0,05	0,08	0,09	0,07	0,06
C e l k e m	56,67	60,93	66,10	64,61	73,27	78,73
ZPRACOVÁNÍ :						
Sójové boby	135,71	135,54	146,69	158,10	165,91	174,93
Bavlníkové semeno	24,98	24,95	24,34	26,44	24,47	25,80
Podzemnice olejná	14,79	13,73	14,19	15,92	14,04	16,00
Slunečnicové semeno	23,01	23,95	20,77	18,72	20,75	22,04
Řepkové semeno	31,86	37,35	35,19	33,20	31,21	35,39
Kopra	4,44	5,45	5,77	5,15	5,06	5,31
Palmová jádra	5,58	6,35	6,97	7,13	7,53	8,00
C e l k e m	240,36	247,31	253,92	264,67	268,96	287,48
KONEČNÉ ZÁSoby :						
Sójové boby	27,29	27,86	30,71	32,14	38,74	35,98
Bavlníkové semeno	0,50	0,40	0,55	0,48	0,37	0,37
Podzemnice olejná	0,79	0,73	0,72	0,85	0,51	0,63
Slunečnicové semeno	1,42	1,77	0,95	0,58	0,90	0,86
Řepkové semeno	2,23	4,12	2,67	2,71	1,84	1,75
Kopra	0,04	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02
Palmová jádra	0,13	0,12	0,15	0,15	0,16	0,16
C e l k e m	32,41	35,03	35,77	36,93	42,54	39,77

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

Poznámka: ¹⁾ 2002/03 předběžné údaje, ²⁾ 2003/04 kvalifikovaný odhad z měsíce ledna 2004

Na rozdíl od informací z počátku marketingového roku 2003/04 jsou aktuální publikované odhady světové produkce olejnin nižší zhruba o 8 mil. t. Červencový odhad USDA předpokládal globální sklizeň olejnin ve výši 352 mil. t, při celkové produkci sóji 207,5 mil. t. Údaje z počátku roku 2004 snižují odhad celkové produkce olejnin na 344 mil. t (pokles o 2,2 %) při produkci sóji 198,7 mil. t.

K největšímu výpadku došlo u předpokládané produkce sóji v USA, jejíž odhad se za uvedený půlrok snížil o téměř 13 mil. t na 65,8 mil. t. Současně však vzrůstá jihoamerická produkce sóji v čele s Brazílií, očekávající novou sklizeň ve výši 60 mil. t. Za posledních 10 let se pěstitelské plochy sóji v USA zvýšily ze zhruba 25 mil. ha na 29,3 mil. ha, což představuje nárůst o 17 %. Naproti tomu v Brazílii se výměra sóji zvýšila z 12 mil. ha na 21 mil. ha (nárůst o 75 %) a v Argentině z 5,7 mil. ha na 13,7 mil. ha (nárůst o 140 %). Zatímco v USA se za uvedené období průměrné výnosy sóji snižují, u hlavních jihoamerických pěstitelů významně stoupají. Za poslední 3 roky činil podle USDA průměrný výnos sóji v USA 2,49 t/ha, v Brazílii byl 2,80 t/ha a v Argentině 2,71 t/ha.

Vývozy sójových bobů z jihoamerických zemí získávají stále vyšší podíl na světovém trhu na úkor podílu USA. Ještě v marketingovém roce 1998/99 činily vývozy sóji z USA 56 % světového vývozu a podíl jihoamerických vývozů byl 38 %. Pro marketingový rok 2003/04 odhaduje USDA, že se podíl vývozů z USA sníží na 36 %, zatímco vývoz jihoamerické produkce by měl dosáhnout téměř 62 % světového obchodu.

V současném marketingovém roce 2003/04 by měl světový vývoz sójových bobů dosáhnout cca 67,5 mil. t, což by bylo o zhruba 5 mil. t více než v předchozím roce. Největším vývozcem by se měla poprvé stát Brazílie s 26,6 mil. t, dále pak USA (24,5 mil. t), Argentina (11,5 mil. t) a Paraguay (3,1 mil. t). Největšími dovozci by měly být Čína (23 mil. t), země EU (18,3 mil. t), Japonsko, Mexiko aj.

Z předpokládané globální produkce sójových bobů v marketingovém roce 2003/04 ve výši zhruba 199 mil. t by mělo být zpracováno odhadem 175 mil. t při produkci 139 mil. t sójových šrotů a 32 mil. t sójového oleje. Hlavními globálními vývozci sójových šrotů a olejů jsou Brazílie a Argentina. Celosvětová spotřeba sójových šrotů (139,4 mil. t) a sójových olejů (32,1 mil. t) by měla mírně převýšit jejich produkci, čímž dojde k dalšímu poklesu jejich zásob, očekávaných na konci marketingového roku. Podíl konečných zásob sójových šrotů (3,7 mil. t) k jejich celoroční spotřebě se sníží na 2,7 %, u sójových olejů pak na 5,1 %.

Průměrné ceny sójových bobů a produktů jejich zpracování jsou uvedeny v následujících tabulkách. Podle údajů z rotterdamské burzy kolísala průměrná cena sójových bobů z Brazílie a USA dva roky kolem úrovně 7 000 Kč/t cif Rotterdam. V průběhu posledního čtvrtletí 2003 a počátkem roku 2004 se zvýšila zhruba na úroveň 8 700 Kč/t. Průměrné ceny sójového oleje se průběžně zvyšují od počátku roku 2001 z úrovně cca 12 000 Kč/t surového oleje ex tukový závod na cca 17 000 Kč/t na počátku roku 2004.

Odhadovaná světová produkce řepky v marketingovém roce 2003/04 ve výši 38 mil. t by měla převýšit minulou sklizeň o 5,5 mil. t (o 17 %). Celková pěstitelská plocha je odhadována na 25,6 mil. ha a průměrný výnos na 1,48 t/ha. Zatímco nepříznivé povětrnostní podmínky způsobily v roce 2002/03 pokles produkce řepky především v Kanadě, Austrálii a Číně, aktuální sklizeň roku 2003/04 negativně poznamenalo vyzimování části porostů ve střední a východní Evropě a následně extrémní letní sucho. Spolu se zásobami z počátku současného marketingového roku 2003/04 ve výši 1,8 mil. t by měla činit celková nabídka semene řepky zhruba 39,8 mil. t. Světový obchod s řepkou je odhadován na 5,4 mil. t. Při poklesu vývozů ze zemí střední, východní a západní Evropy vzrostou vývozy z Kanady na cca 3,3 mil. t a v druhé polovině marketingového roku z Austrálie na více než 1 mil. t. Čínské dovozy řepky jsou odhadovány na 350 tis. t.

Celkem se očekává zpracování zhruba 35,4 mil. t semene řepky při produkci 13,3 mil. t řepkových olejů a 21,4 mil. t řepkových šrotů. Při předpokládané globální spotřebě 36,2 mil. t jsou odhadnuty konečné zásoby na konci roku 2003/04 na 2,8 mil. t, což by představovalo pouze 7,7 % celkové roční světové spotřeby semene řepky. Očekávaná vyšší produkce řepkových olejů a šrotů, stejně jako slunečnicových, by měla přispět ke zmírnění vysoké poptávky po sójových bobech, olejích a šrotech.

Ceny semene řepky na mezinárodním trhu se v průběhu podzimních měsíců zvyšovaly v důsledku výrazné poptávky. Koncem října 2003 navíc Čína překvapivě nakoupila v EU zhruba 40 tis. t řepkového oleje a česká vláda odsouhlasila bezcelní dovoz 200 tis. t řepky pro domácí zpracovatele.

Nejvyšší ceny byly zaznamenány na pařížské burze MATIF. Průměrné ceny kontraktů v poslední dekádě října a v listopadu 2003 dosahovaly cca 270-280 EUR/t a vyšplhali se téměř na úroveň vrcholu z prosince 2002 ve výši 280 – 290 EUR/t. V důsledku změny kurzu koruny k euru se tyto ceny prakticky vyrovnaly na úrovni 8 700 – 9 000 Kč/t.

K meziročnímu nárůstu světové produkce slunečnice o zhruba 6,5 % na 25,5 mil. t by mělo dojít u světové produkce semene slunečnice v marketingovém roce 2003/04. K tomu by měla přispět především vyšší výměra a produkce v zemích bývalého Sovětského svazu. V Rusku a na Ukrajině i v některých dalších zemích střední a východní Evropy byly dosaženy podle předběžných údajů až rekordní sklizně. Tím by měly být na mezinárodním trhu nahrazeny nižší očekávané sklizně v EU, Turecku, Argentině, Uruguayi a v Jihoafrické republice. Prosincové údaje USDA předpokládaly ruskou sklizeň ve výši 4,4 mil. t a ukrajinskou na 4,2 mil. t. V prvních čtyřech měsících marketingového roku 2003/04 byly průměrné obchodní ceny semene slunečnice na překvapivě nízké úrovni cca 225 – 240 EUR/t (7 200 – 7 700 Kč/t), což bylo příznivé pro ziskovost zpracovatelů. Od prosince roku 2003 se ceny semene slunečnice zvyšovaly na úroveň 260 – 270 EUR/t (8 420 – 8 750 Kč/t).

V období marketingového roku 2003/04 se předpokládá zpracování zhruba 22 mil. t semene slunečnice, což by bylo nejvíce od roku 1999/00. Průměrné ceny slunečnicového oleje se v průběhu posledního čtvrtletí roku 2003 významně zvyšovaly a v prosinci 2003 byly na úrovni cca 537 EUR/t cif Rotterdam (asi 17 300 Kč/t).

Země Evropské unie

Sklizňová plocha hlavních pěstovaných olejnin v roce 2003 (řepky, slunečnice a sóji) se v zemích EU ve srovnání s předchozím rokem zvýšila o 263 tis. ha (o 5,3 %) na 5,2 mil. ha. K největšímu nárůstu výměry došlo u řepky o 135 tis. ha a u slunečnice o 118 tis. ha.

Produkcí řepky v hlavních pěstitelských zemích EU tak jako téměř na celém území Evropy negativně ovlivnily mrazy v zimním a předjarním období a extrémní sucho v druhé polovině vegetace. Největšími pěstiteli řepky zůstaly Německo s 1,3 mil. ha (což bylo zhruba 40 % výměry řepky celé EU) a Francie s 1,1 mil. ha (34 % výměry EU). Podle údajů z konce roku 2003 by měla celková produkce semene řepky v zemích EU dosáhnout 9,5 mil. t, což by bylo zhruba o 2,3 % více, než v roce 2002. Z těchto údajů vyplývá, že průměrný dosažený výnos byl 2,96 t/ha.

Podle předpokladů by se v průběhu marketingového roku 2003/04 měl vývoz řepky z EU do třetích zemí snížit na 0,25 mil. t z 0,85 mil. t v roce 2002/03. Naopak odhadované množství zpracované řepky 8,84 mil. t by mělo být nejvyšší za poslední čtyři roky.

Extrémní teploty s nedostatkem srážek výrazně negativně poznamenaly také sklizeň slunečnice a sóji v zemích EU. Přes mírný nárůst pěstitelských ploch slunečnice i sóji je odhad jejich produkce nižší než v předchozím roce 2002. Průměrné výnosy slunečnice zůstaly na úrovni 1,39 t/ha, u sóji na 1,94 t/ha.

K celkové produkci semene hlavních druhů olejnin v zemích EU ve výši 9,5 mil. t je očekáván v probíhající marketingovém roce 2003/04 dovoz zhruba 21 mil. t olejnatých semen. Z toho by měl činit dovoz sójových bobů 18,3 mil. t, dovoz slunečnice pak 2,4 mil. t a řepky 0,3 mil. t. Celkem by mělo být v marketingovém roce 2003/04 zpracováno v zemích Evropské unie zhruba 30 mil. t semene olejnin, z toho zhruba 17 mil. t sójových bobů, 9 mil. t semene řepky a 4 mil. t semene slunečnice. To znamená, že celkový objem zpracování olejnin je více než třikrát vyšší než vlastní produkce olejnin.

EU – plochy, výnosy a produkce olejnin v letech 2002 a 2003 ¹⁾

	Plocha (tis. ha)		Výnos (t/ha)		Produkce (tis. t)	
	2003 ¹⁾	2002	2003 ¹⁾	2002	2003 ¹⁾	2002
ŘEPKA:						
EU celkem	3 207	3 072	2,96	3,02	9 494	9 278
– Německo	1 280	1 297	2,85	2,96	3 648	3 833
– Francie	1 080	1 034	3,08	3,21	3 327	3 319
– Velká Británie	543	432	3,31	3,40	1 797	1 469
– Rakousko	44	55	2,00	2,25	88	124
SLUNEČNICE:						
EU celkem	1 755	1 637	1,39	1,65	2 438	2 695
– Francie	685	625	2,03	2,45	1 390	1 531
– Španělsko	790	761	0,83	1,04	656	794
– Itálie	125	116	1,40	1,80	175	209
SÓJA:						
EU celkem	253	243	1,94	2,89	491	702
– Itálie	152	129	1,80	3,50	274	452
– Francie	82	76	2,17	2,72	178	207
– Rakousko	15	14	2,13	2,54	32	36
OLEJNINY CELKEM: ²⁾						
EU celkem	5 215	4 952	2,38	2,56	12 423	12 675
– Německo	1 318	1 323	2,82	2,94	3 724	3 885
– Francie	1 847	1 735	2,65	2,91	4 895	5 057
– Rakousko	86	88	2,02	2,40	174	211

Pramen: ACTI Hamburk, leden 2004

Poznámka: údaje jsou včetně olejnin pro nepotravinářské užití

¹⁾ předběžné odhady

²⁾ údaje bez lněného semene a ostatních olejnin

Celková produkce rostlinných olejů a tuků v zemích EU v roce 2003/04 by měla dosáhnout cca 15,5 mil. t. Dovozy ze třetích zemí jsou odhadovány na 4 mil. t. Celková spotřeba rostlinných olejů k potravinářskému, krmenému i technickému užití by měla dosáhnout 17,7 mil. t. Následkem sucha, které snížilo produkci krmných plodin, se očekává také meziroční nárůst spotřeby šrotů olejnin o téměř 3 mil. t na 52,5 mil. t.

Aktuální shrnutí zemědělské politiky EU

Jednotná platba na plochu

V období po vstupu ČR do EU bude naše republika využívat zjednodušený model přímých plateb tzv. jednotné platby na plochu. Principem tohoto schématu podpory je sloučení všech přímých plateb (příloha NR 1259/99). V našich podmínkách se jedná o následující podpory: platba na plochu, na skot, ovce a kozy, na osivo, chmel a bramborový škrob, vytvoření společného rozpočtu a následné vyplácení plodinově nespécifické, jednotné výše platby na hektar zemědělsky využívané půdy. Tato platba není vázána na produkci, je poskytována jak na aktivně využívanou půdu, tak na úhor či půdu na které jsou pěstovány plodiny pro technické využití. Referenčním datem pro stanovení oprávněnosti půdy pro platbu je 30. červen 2003. Základními podmínkami vyplacení dotace jsou: minimální celková výměra na kterou je možné žádat je 1 ha, dodržení vhodných zemědělských a ekologických podmínek hospodaření a úspěšné podání žádosti. Jednou z nejdůležitějších podmínek úspěšného vyplacení dotace je znalost přesné výměry jednotlivých zemědělských parcel a možnost doložení práva žadatele na pozemcích hospodařit. Přesné podmínky udílení dotace budou uvedeny v přístupové smlouvě, nařízení Komise č. 2199/2003 o jednotné platbě na plochu a v připravovaném nařízení vlády ČR.

Vzhledem k tomu, že jednotná platba na plochu bude v roce 2004 dosahovat pouze 25 % plné výše plateb poskytovaných v ES, umožní Evropská komise vyplácení národního doplatku pro jednotlivé sektory, který může činit až 30 % v Unii poskytované podpory nebo dosahovat národní úrovně podpory poskytované v roce 2003 + 10 %. V žádném případě však výše podpory nebude moci přesáhnout 100 % výše plné přímé platby.

ČR se rozhodla pro vyplácení speciální předvstupní pomoci – dotace na ha orné půdy, která byla k 31. 12. 2003 vedena v Evidenci půdy dle §3a zákona o zemědělství č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato národní dotace je poskytována ve výši 2 500 Kč/ha.

Platba na ha plochy oseté olejninami bude tedy v roce 2004 složena z jednotné platby na plochu a národní dotace na ornou půdu. Výše jednotné platby na plochu v současné době ještě není známa. Evropská komise musí nejprve stanovit výši celkového rozpočtu a referenční výměru využívané zemědělské půdy, tak aby mohla být stanovena základní výše hektarové platby. Pokud výměra na kterou bude v roce 2004 žádáno překročí výměru využívané zemědělské půdy bude výše hektarové platby upravena pomocí tzv. redukčního koeficientu.

Reforma SZP

V červnu tohoto roku přijala Evropská rada tzv. „závěrečný kompromis“ v jednání o budoucí podobě společné zemědělské politiky Unie. Dle tohoto konsensu by podpora olejnin měla být počínaje rokem 2005 integrována do tzv. jednotné platby na farmu jejíž výše bude vypočítána na základě údajů o historických příjmech farmy a bude odtržena od reálné produkce. Platba bude podmíněna dodržováním tzv. zákonných opatření a vhodných zemědělských a ekologických podmínek hospodaření.

Nově zaváděnou podporou plodin pěstovaných pro energetické účely je energetická prémie tzv. „uhlíkový kredit“ ve výši 45 EUR/ha, která bude vyplácena pouze na plodiny pěstované v rámci smluvně pokryté pěstitelské plochy 1,5 mil. ha. Rozdělení této tzv. maximální garantované výměry energetických plodin mezi jednotlivé členské státy by mělo být realizováno na základě historické výměry energetických plodin a mezinárodních závazků redukce emisí CO₂. Tato podpora je však, vzhledem k administrativní náročnosti a podmínkám jejího poskytování relativně nízká a tak je předpokládán poměrně malý zájem o její uplatnění.

Možnost pěstování energetických plodin na půdě v klidu bude i nadále zachována.

Země střední a východní Evropy

Rusko

Zhruba o 900 tis. ha se v roce 2003 rozšířila v Rusku výměra pěstování olejnin na celkem 5,6 mil. ha. Při průměrném odhadovaném výnosu ve výši 0,89 t/ha by měla celková produkce semene olejnin dosáhnout 5,1 mil. t. Téměř 91 % celkové produkce činila sklizeň semene slunečnice. Z přibližně 5,1 mil. ha bylo při průměrném odhadovaném výnosu 0,89 t/ha sklizeno cca 4,5 mil. t semene slunečnice. Výměra řepky se snížila ve srovnání s předchozím rokem o 54 % na 100 tis. ha, z kterých se očekává sklizeň cca 70 tis. t semene řepky. Plocha sóji, pěstované především na Dálném východě ruského území činila v roce 2003 zhruba 440 tis. ha, z kterých by měla sklizeň činit asi 396 tis. t při uváděných zprávách v důsledku nepříznivého počasí v období sklizně.

Ruské tukové závody v posledních letech investují do své modernizace a do cisternové přepravy loděmi nebo po železnici se záměrem vyvážet z Ruska především slunečnicové oleje místo semene slunečnice. Podle odhadu USDA se předpokládá v marketingovém roce 2003/04 v Rusku zpracování zhruba 3,6 mil. t semene slunečnice a 490 tis. t sójových bobů. Vyšší úroveň domácího zpracování olejnin umožní uspokojit zvýšenou poptávku po šrotech olejnin v důsledku nižší ruské sklizně obilovin roku 2003. Podle listopadových údajů by mělo být v marketingovém roce 2003/04 vyvezeno z Ruska cca 700 tis. t semene slunečnice a 250 tis. t slunečnicového oleje.

Ukrajina

Podle údajů z konce roku 2003 činila poslední ukrajinská sklizňová plocha slunečnice zhruba 3,9 mil. ha. Tato výměra by znamenala rozšíření výměry ve srovnání s předchozím rokem 2002 o přibližně 1 mil. ha (o 34 %). Při očekávaném průměrném výnosu 1,1 t/ha činil odhad celkové produkce semene slunečnice 4,3 mil. t. Podle definitivních údajů činila předchozí ukrajinská produkce slunečnice v roce 2002 celkem 3,27 mil. t.

Poptávka a příznivé ceny na světovém trhu umožnily v již průběhu marketingového roku 2002/03 nárůst ukrajinského vývozu slunečnicového oleje o 120 % na 919 tis. t v hodnotě 532 mil. USD. Domácí užití semene slunečnice je na Ukrajině odhadováno na 450 tis. t ročně.

Polsko

V důsledku mrazivé zimy a extrémního sucha v jarním a letním období došlo v Polsku k určitému poklesu pěstitelské plochy řepky a k významnému poklesu jejích výnosů. Celková výměra řepky pro sklizeň roku 2003 činila 426,3 tis. ha, tj. o 12,7 tis. ha (o 3 %) méně, než v roce 2002. Z této výměry bylo 345,5 tis. ha (81 %) řepky ozimé a 80,8 tis. ha (19 %) řepky jarní. V důsledku nepříznivých podmínek zimy bylo poškozeno až 150 tis. ha ozimé řepky (cca třetina osevu), z čehož byla zhruba polovina této výměry přeseta řepkou jarní. Podle předběžných údajů statistického úřadu by měla celková produkce semene řepky roku 2003 v Polsku dosáhnout 753,6 tis. t, což by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem pokles o 199,1 tis. t (o 21 %). Průměrný výnos byl odhadnut na 1,77 t/ha, což by byla nejnižší úroveň od roku 1995 (1,59 t/ha).

Ceny zemědělských výrobců semene řepky v tržní úpravě s vlhkostí do 7 % se pohybovaly ve 3. čtvrtletí roku 2003 v rozmezí 1 030 – 1 050 PLN/t (tj. 7 450 – 7 590 Kč/t). Ve stejném období předchozího roku 2002 byly mezi 870 – 890 PLN/t (tj. 6 500 – 6 650 Kč/t).

Vyšší úroveň cen semene řepky, zajišťující příznivou úroveň rentability pěstování především zemědělcům dosahujícím vyšších výnosů, vedla k nárůstu ploch podzimního osevu řepky pro sklizeň v roce 2004. Rozsah osevu ozimé řepky, vzházení a vývoj porostů negativně poznamenaly následky trvajícího sucha. Podle odhadu polského Výzkumného ústavu ekonomiky zemědělství (IERiGŻ) by měla činit výměra ozimé řepky pro sklizeň v roce 2004 přibližně 470-490 tis. ha.

Marketingový rok 2003/04 je od období sklizně řepky specifický převahou poptávky. Polská domácí nabídka (počáteční zásoby market. roku plus semeno ze sklizně 2003) činila zhruba 770 tis. t, což bylo o cca 20 % méně než v předchozím roce 2002/03. V listopadu 2003 byl odhadován nedostatek řepky na 200 tis. t. Proto se předpokládají v druhé polovině marketingového roku 2003/04 dovozy semene řepky a surových rostlinných olejů ke zpracování. Celkové množství zpracovaného řepkového semene je odhadováno na 750 tis. t, tj. meziroční pokles o 13 %. Následně je očekáván pokles produkce jedlých rostlinných olejů a tuků o 7 % na cca 660 tis. t při poklesu produkce margarínů o 8 % na 340 tis. t.

Přestože dosahovaly polské tukové závody v průběhu první poloviny roku 2003 zisku, nadále se potýkaly s nedostatkem finančních prostředků. Stejně jako v České republice i v Polsku se průběžně zhoršuje saldo zahraničního obchodu v tomto sektoru. Podle odhadu IERiGŻ by měla za rok 2003 dosáhnout hodnota polského vývozu olejnin, rostlinných olejů a tuků a šrotů olejnin zhruba 40 mil. USD, zatímco hodnota jejich dovozu do Polska téměř 540 mil. USD. Hlavními položkami polského vývozu by měly být řepkové šroty (cca 200 tis. t, převážně do zemí EU) a margariny (cca 19 tis. t, převážně do pobaltských zemí a na Ukrajinu). Největší množství dovozu na polský trh by měly činit sójové šroty (1,4 mil. t), sójové oleje (123 tis. t), palmové oleje (52 tis. t) a olejnatá semena (88 tis. t).

Slovensko

Výměra řepky se v průběhu roku výrazně zmenšila. Ze zasetých 125 tis. ha bylo sklizeno pouze zhruba 54 tis. ha v důsledku mimořádně nepříznivých povětrnostních podmínek. Podle srpnových údajů Statistického úřadu SR dosáhla produkce řepky roku 2003 cca 56 tis. t, což by znamenalo ve srovnání s 257,3 tis. t v předchozím rokem pokles o 201,5 tis. t, tj. o 78 %. Slovenská vláda proto schválila bezcelní dovoz celkem 80 tis. t semene řepky k náhradě výpadku domácí produkce.

Významnou část potřeby olejnatých semen pro domácí zpracovatele by měla pokrýt slunečnice. Ta byla zaseta na jaře na více než 130 tis. ha, což byla nejvyšší plocha slunečnice ve slovenské historii. Při odhadovaném průměrném výnosu 1,8 t/ha by sklizeň slunečnice měla dosáhnout 230 tis. t. Předpokládaným důsledkem bude pokles cen slunečnice po výrazném přesahu nabídky nad poptávkou. Očekávaný je vývoz cca 80 tis. t slunečnice, podobně jako v předchozím roce, čímž by na zásobách zůstalo ještě dalších 80 tis. t semene.

Podle slovenského ministerstva zemědělství dosáhnou za rok 2003 ekonomické ztráty sektoru zemědělské prvovýroby 2,2 mld. SKK v důsledku propadu cen a nepříznivých povětrnostních podmínek. Ministr zemědělství požádal slovenskou vládu o finanční prostředky na poskytnutí kompenzací zemědělcům. Podle prezidenta agrární a potravinářské komory by bez poskytnutých dotací hrozil až třetině zemědělců bankrot a všem spotřebitelům výrazný růst cen potravin. Ministerstvo zemědělství již rozhodlo, že uvolní až 4 mld. SKK na každoroční standartní dotace zemědělcům v roce 2004 v dřívějším termínu, aby umožnilo zemědělcům zajistit jarní práce k založení nové úrody.

Údaje o cenách olejnin a jejich produktů na mezinárodním trhu

Pro srovnání vývoje cen uvádíme údaje o cenách semene řepky, semene slunečnice, řepkového a slunečnicového oleje na burze v Rotterdamu. Průměrné měsíční ceny z let 1999 – 2002 jsou přepočteny podle aktuálních měnových kurzů ČNB na údaje v korunách.

Průměrné měsíční ceny semene řepky a slunečnice – ceny CIF Rotterdam v Kč/t

Semeno řepky: evropská „00“												
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	6 620	6 653	7 096	7 744	7 790	6 915	7 000	7 303	7 659	7 587	7 689	7 733
2001	7 383	7 125	7 487	7 668	7 835	7 806	8 477	8 422	8 556	8 277	8 659	8 277
2002	8 012	7 742	7 505	6 756	6 509	6 773	6 705	7 732	7 897	8 076	8 784	9 036
2003	8 985	8 327	7 951	8 819	8 455	7 506	7 743	7 873	8 092	8 370	8 919	8 808

Semeno slunečnice: evropská												
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	7 666	7 622	7 767	8 328	8 423	8 279	8 230	8 255	7 839	7 413	7 851	8 151
2001	7 982	7 764	8 236	8 598	8 706	9 039	9 560	9 524	9 400	9 633	10 621	10 439
2002	10 741	11 058	10 580	9 812	9 730	8 605	8 221	8 905	8 458	8 864	9 352	9 357
2003	9 003	8 503	8 119	8 341	7 776	7 694	7 625	7 467	7 507	7 555	8 379	8 524

Pramen: Datamonitor

Průměrné měsíční ceny řepkového a slunečnicového oleje – ceny FOB Rotterdam v Kč/t

Řepkový olej surový: cena fob ex lisovna												
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	13 219	13 363	13 910	14 531	14 454	13 288	13 227	13 999	13 763	13 389	13 820	13 502
2001	12 664	13 179	14 131	14 711	15 242	14 822	16 820	16 618	16 489	16 010	16 964	16 658
2002	16 102	15 449	14 872	14 091	13 977	14 373	14 151	16 344	16 121	16 797	18 100	18 814
2003	18 465	17 391	16 325	17 500	15 478	15 701	16 297	16 169	16 261	16 739	16 907	17 029

Slunečnicový olej surový: cena fob ex lisovna												
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	15 874	15 078	15 619	16 759	16 210	15 532	15 666	15 539	14 325	14 695	15 367	15 623
2001	15 089	14 686	16 325	17 405	17 350	17 804	19 157	19 147	18 778	19 349	23 221	22 977
2002	21 715	20 887	19 859	18 492	18 862	18 647	17 068	18 482	17 527	18 355	19 679	19 158
2003	18 217	17 478	16 887	16 971	16 381	16 291	16 043	15 735	15 470	16 609	17 183	17 273

Pramen: Datamonitor

Ceny olejnin a jejich produktů na mezinárodních trzích

Ceny olejnatých semen na mezinárodních trzích v USD/tunu

Marketing. rok říjen – září	Sojové boby					Podzemnice		Slunečnice		Řepka	Len
	USA ¹⁾	USA ²⁾	Braz. ³⁾	Arg. ⁴⁾	Rott. ⁵⁾	USA ⁶⁾	Rott. ⁷⁾	USA ⁸⁾	Rott. ⁹⁾	Hamb. ¹⁰⁾	Rott. ¹¹⁾
1993/94	233	234	235	231	259	668	1 088	294	317	284	232
1994/95	205	208	217	214	248	609	856	237	309	289	261
1995/96	263	273	284	277	304	635	986	268	312	298	288
1996/97	274	278	285	288	307	603	926	258	266	284	298
1997/98	230	233	240	231	259	578	1 055	276	309	296	302
1998/99	176	177	184	179	225	563	847	223	257	227	235
1999/00	173	175	183	180	208	554	820	168	214	190	193
2000/01	167	169	180	175	200	582	888	167	219	202	217
2001/02	170	174	183	179	203	389	700	238	287	220	256
2002/03	209	232	247	238	267	415	963	265	286	285	309
2003/04 říjen	243	262	289	260	310	408	930	251	291	311	327
listopad	259	275	320	296	327	406	973	256	306	323	344
prosinec	268	279	319	307	332	417	1 000	265	324	331	332
Průměr	257	272	309	288	323	410	968	257	307	322	334

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

- Poznámka: 1) Průměrná tržní cena placená farmářům v USA
2) Cena za hotové na trzích Central Illinois, US. No. 1 Yellow
3) Původ Brazílie, exportní cena fob Rio Grande, Brazil
4) Původ Argentina, exportní cena fob Buenos Aires
5) Různý původ, cena cif Rotterdam
6) Průměrná tržní cena placená farmářům v USA, neloupané arašidy
7) Cena cif Rotterdam, doručovatel USA, 40/50 %
8) Cena placená farmářům v USA
9) Cena cif Rotterdam, původ EU
10) Cena cif Hamburk, Europe "00" oil
11) Cena cif Rotterdam, původ Kanada, No 1

Světová produkce rostlinných olejů (v mil. tun)

Ukazatel/ mark. rok	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03 ¹⁾	2003/04 ²⁾
Sójový olej	24,64	26,75	28,87	30,49	32,01
Palmový olej	21,80	24,28	25,42	27,21	28,13
Řepkový olej	13,70	13,03	12,68	11,78	13,29
Slunečnicový olej	9,65	8,47	7,61	8,35	8,94
Podzemnicový olej	4,22	4,34	4,88	4,34	4,96
Bavlníkový olej	3,55	3,50	3,82	3,49	3,73
Kokosový olej	3,34	3,64	3,23	3,17	3,33
Palmojádrový olej	2,79	3,06	3,12	3,29	3,50
Olivový olej	2,37	2,48	2,78	2,16	2,81
C e l k e m	86,06	89,54	92,41	94,29	100,70

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

Poznámka: ¹⁾ 2002/03 předběžné údaje, ²⁾ 2003/04 kvalifikovaný odhad v měsíci lednu 2004

Ceny rostlinných olejů na mezinárodních trzích v USD/tunu

Marketing. rok říjen – září	Olej											
	Sójový				Slunečnic.		Podzemnicový		Palm.	Řepk.	Kokos.	Lněný
	USA ¹⁾	USA ²⁾	Braz. ³⁾	Arg. ⁴⁾	Rott. ⁵⁾	USA ⁶⁾	Rott. ⁷⁾	USA ⁸⁾	Rott. ⁹⁾	Hamb. ¹⁰⁾	Rott. ¹¹⁾	USA ¹⁾
1993/94	595	539	543	580	685	627	952	973	445	578	564	476
1994/95	608	608	623	642	619	691	977	1 005	651	637	656	657
1995/96	545	537	533	575	560	617	888	928	523	566	746	579
1996/97	496	514	515	536	499	545	963	959	526	539	693	560
1997/98	569	608	614	633	595	730	1 065	964	601	637	625	686
1998/99	438	452	453	483	444	560	876	801	486	482	748	575
1999/00	344	328	332	356	365	413	780	744	309	359	539	413
2000/01	311	295	295	336	350	428	768	685	235	372	323	421
2001/02	363	376	376	412	513	587	716	659	329	451	388	451
2002/03	486	500	495	534	731	592	1 034	1 139	421	588	449	645
2003/04 říjen	604	583	582	624	722	615	1 358	1 293	473	616	487	670
listopad	612	592	593	625	697	628	1 394	1 149	506	619	515	650
prosinec	651	608	603	637	705	659	1 422	1 142	503	646	582	650
Průměr	622	594	593	629	708	634	1 391	1 195	494	627	528	657

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

Poznámka: 1) Průměrná velkoobchodní cena surového oleje (v cisterně), Decatur, USA

2) Exportní cena fob Rio Grande, surový, původ Brazílie

3) Exportní cena fob Buenos Aires, surový, původ Argentina

4) Exportní cena fob Nizozemí, po vyexpedování z lisovny

5) Cena fob surový, v cisterně, původ USA

6) Cena fob severozápadní Euro přístavy

7) Cena fob lisovny na jihovýchodě USA, surový, v cisterně

8) Cena cif Rotterdam, různý původ

9) Exportní cena fob v přístavech Malajsie

10) Cena fob ex lisovna, Rotterdam

11) Cena cif Rotterdam, původ Filipíny/Indonésie

12) Rotterdam, ex zásobník

Světová produkce pokrutin a extrahovaných šrotů (v mil. tun)

Pokrutiny, šroty/mark. rok	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03 ¹⁾	2003/04 ²⁾
Sójové	107,47	116,42	125,30	131,37	138,78
Řepkové	22,41	21,17	20,06	18,85	21,45
Bavlníkové	11,41	11,25	12,09	11,19	11,86
Slunečnicové	10,72	9,41	8,31	9,11	9,70
Podzemnicové	5,33	5,53	6,21	5,43	6,29
Palmojádrové	3,32	3,64	3,71	4,00	4,17
Kokosové	1,77	1,88	1,68	1,66	1,75
Celkem	162,42	169,31	177,35	181,60	194,00

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

Poznámka: ¹⁾ 2002/03 předběžné údaje, ²⁾ 2003/04 kvalifikovaný odhad v měsíci lednu 2004

Ceny šrotů a pokrutin z olejnatých semen na mezinárodních trzích v USD/tunu

Marketing. rok říjen – září	Šroty, pokrutiny									
	Sójové					Slunečnicové		Podzemnicové		Řepkové
	USA ¹⁾	USA ²⁾	Braz. ³⁾	Arg. ⁴⁾	Rott. ⁵⁾	USA ⁶⁾	Rott. ⁷⁾	USA ⁸⁾	Rott. ⁹⁾	Hamb. ¹⁰⁾
1993/94	199	213	182	174	202	104	127	215	176	152
1994/95	167	179	172	151	184	69	103	142	161	134
1995/96	248	260	256	233	256	136	151	223	201	180
1996/97	286	299	289	257	278	122	138	256	235	175
1997/98	193	204	201	174	197	93	103	231	134	139
1998/99	145	153	150	130	150	72	76	110	104	105
1999/00	176	185	182	159	180	83	102	122	-	124
2000/01	182	191	187	168	188	100	118	134	-	141
2001/02	-	180	174	157	174	95	110	122	-	129
2002/03	-	200	198	184	197	101	106	140	-	139
2003/04 říjen	-	248	254	248	265	114	162	162	-	187
listopad	-	267	288	270	284	130	189	177	-	221
prosinec	-	255	279	264	277	124	173	180	-	209
Průměr	-	257	274	261	275	123	176	173	-	206

Pramen: Oilseeds: World Markets and Trade, USDA leden 2004

- Poznámka: 1) Průměrná velkoobchodní cena, 44 % proteinu, Decatur, USA
 2) Průměrná velkoobchodní cena, 48 % proteinu, Decatur, USA
 3) Exportní cena fob Rio Grande, původ Brazílie, 44-46 % proteinu
 4) Exportní cena fob Buenos Aires, původ Argentina, pelety
 5) Cena cif Rotterdam, původ Argentina, 45 – 46 % proteinu
 6) Exportní cena fob Minneapolis, 32 %, původ USA
 7) Cena cif Rotterdam, pelety, 37 – 38 % proteinu, původ Argentina – Uruguay
 8) Exportní cena fob lisovny na jihovýchodě USA, původ USA
 9) Cena cif Rotterdam, 48 % proteinu, původ Indie
 10) Cena fob Hamburk, ex-lisovny, 34 % proteinu

PĚSTOVÁNÍ, ZPRACOVÁNÍ A SPOTŘEBA OLEJNIN V ČESKÉ REPUBLICE

Osevní plocha olejnin v roce 2003 se zvýšila podle soupisu osevních ploch zpracovaného ČSÚ k 31. 5. 2003 ze 409 738 ha v roce 2002 na 421 299 ha. Zvýšení představuje 11 561 ha, tj. 2,8 %. Olejninu celkem zaujímaly 16,4 % orné půdy. Plocha olejnin má výrazně jinou strukturu než v předešlém roce, protože rozsah ploch byl ovlivněn přezimováním ozimých plodin. Došlo k výraznému poklesu plochy řepky v důsledku poškození ozimých porostů mrazem a jejich následnému zaorání v jarních měsících v rozsahu téměř 100 000 ha. Výrazně vzrostla pěstelská plocha hořčice a slunečnice. Podle soupisu osevních ploch se pěstovala řepka olejná na 59,6 %, hořčice 16,0 %, slunečnice 11,6 %, mák 9,1 %, sója 1,8 %, len olejný 1,3 % z celkové plochy olejnin. Zbývající plocha patřila ostatním olejninám.

Celková sklizeň olejnin v roce 2003 dosáhla 601 248 t při průměrném hektarovém výnosu 1,43 t. Uvedená produkce představuje pokles oproti předchozímu hospodářskému roku 222 153 t (27 %). K největšímu propadu průměrných hektarových výnosů olejnin došlo u řepky o 0,72 t /ha a sóji o 0,58 t /ha. Vyššího průměrného hektarového výnosu o 0,1 t/ha dosáhla slunečnice.

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a celková sklizeň olejnin v ČR

Marketingový rok	Osevní plocha ha	Sklizňová plocha ha	Výnos t/ha	Produkce celkem tun
1980/81	76 567	76 028	2,13	162 134
1989/90	121 682	121 497	2,79	339 038
1990/91	129 996	129 857	2,63	341 034
1991/92	162 582	161 600	2,51	405 558
1992/93	167 459	165 706	2,00	331 227
1993/94	193 695	192 399	2,17	417 505
1994/95	250 469	248 776	2,06	511 783
1995/96	326 406	325 336	2,26	735 921
1996/97	279 754	276 600	2,12	586 060
1997/98	274 115	270 000	2,25	608 221
1998/99	352 607	349 624	2,23	778 982
1999/00	468 478	465 806	2,30	1 072 766
2000/01	408 663	404 683	2,33	943 554
2001/02	436 551	432 302	2,49	1 078 750
2002/03	409 738	407 745 ¹⁾	2,01	823 401
2003/04	421 299	421 303	1,43	601 248

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaj o sklizňové ploše je opraven odečtem plochy zničené povodní)

Zahraniční obchod České republiky s olejninami

Dovoz a vývoz olejnin v tunách

Název zboží	2000/01		2001/02		2002/03		2003/04 (1.7. – 31. 12. 2003)	
	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz
Sójové boby k setí	329,1	66,2	327,7	13,1	539,4	0,0	0,0	0,0
Sójové boby ne k setí	18 830,5	222,0	27 021,3	126,6	11 829,6	209,0	6 954,7	49,6
Oříšky arašídové neloupané	1 512,8	114,0	1 066,9	186,0	508,6	64,8	502,5	0,0
Oříšky arašídové pražené	9 817,4	460,5	11 082,4	647,2	10 960,0	296,3	5 265,0	42,2
Semena lněná k setí	140,4	192,3	76,3	92,3	49,5	37,0	0,0	2,0
Semena lněná ne k setí	256,5	2 601,5	243,8	1 463,2	448,3	2 439,7	204,5	3 170,1
Semena řepky k setí	324,3	3 842,4	373,0	758,3	428,6	253,2	279,3	52,2
Semena řepky ne k setí	4 666,2	265 253,2	11 896,7	360 371,2	10 803,2	241 917,7	10571,0	9 217,2
Semena slunečnice k setí	166,8	5 541,0	77,4	387,2	253,9	261,6	1,3	271,6
Semena slunečnice ne k setí	9 201,8	25 699,7	6 307,8	42 567,8	20 975,5	22 959,7	13 345,8	24 847,7
Semena sezamová ne k setí	762,5	102,4	623,9	141,0	1 031,7	287,6	371,2	130,3
Semena hořčičná k setí	98,6	5 507,5	80,7	5 175,2	100,6	6 684,9	0,0	2 914,9
Semena hořčičná ne k setí	369,4	20 040,7	706,8	8 457,2	1 022,1	15 875,0	227,3	12 071,7
Semena světlicová k setí	25,0	25,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	24,0
Semena světlicová ne k setí	0,9	1 908,3	50,7	1 452,9	17,5	741,5	2,4	2 061,4
Semena maková k setí	2,8	24,2	29,6	335,0	0,0	46,0	18,2	24,9
Semena maková ne k setí	1 452,6	11 935,6	1 046,2	19 282,6	1 203,3	14 626,5	409,1	8 022,7
Olejnata semena ostatní k setí	21,8	297,4	32,56	419,3	11,0	513,5	0,0	271,6
Semena konopná, i drcená, ne k setí	34,9	0,0	50,1	0,0	62,0	0,0	25,2	0,0
Semena ost. olejnata ne k setí	50,3	292,0	26,4	146,8	34,2		24,1	198,9
Mouka, krupice ze sój. bobů	4 314,9	453,8	4 419,9	401,3	4 476,4	361,4	1 722,1	100,5
Mouka, krupice z ost. olejnatých	175,1	302,8	107,4	3,0	172,7	1,0	84,7	0,0
Olejniny celkem (t)	52 554,6	344 882,5	65 647,7	442 427,2	64 928,1	307 576,4	40 008,4	63 473,5
Olejniny celkem (mil. Kč)	828,0	2 687,0	851,7	3 962,3	841,1	2 597,1	443,2	680,5

Pramen: Celní statistika

ŘEPKA OLEJNÁ

Nepříznivé výsledky pěstování řepky v hospodářském roce 2002/03, které byly pokládány za výjimečný jev způsobený mimořádně nepříznivými klimatickými podmínkami daného roku byly ještě překonány v hospodářském roce 2003/04. Přestože klimatické podmínky v posledních dvou letech zaznamenaly některé extrémní hodnoty, projevují se na enormním propadu výnosu pravděpodobně i některé další vlivy.

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a produkce řepky olejné v ČR

Marketingový rok	Osevní plocha	Sklizňová plocha	Výnos	Produkce celkem
	ha	ha	t/ha	tun
1989/90	102 526	102 376	3,06	313 253
1990/91	105 113	105 102	2,90	304 515
1991/92	127 773	126 890	2,74	348 292
1992/93	136 473	135 895	2,16	292 939
1993/94	167 423	166 995	2,26	377 233
1994/95	190 721	189 913	2,38	451 628
1995/96	252 298	252 675	2,62	662 176
1996/97	228 775	226 533	2,30	520 572
1997/98	229 767	227 310	2,47	560 509
1998/99	265 560	264 310	2,57	680 216
1999/00	350 353	348 949	2,67	931 053
2000/01	325 338	323 842	2,61	844 428
2001/02	344 117	343 004	2,84	973 321
2002/03	313 025	312 424 ¹⁾	2,27	709 533
2003/04	250 959	250 959	1,55	387 805

Pramen: ČSÚ

Poznámka : ¹⁾ údaj o sklizňové ploše je opraven odečtem plochy zničené povodní

Produkce řepky v roce 2003 dosáhla podle údajů ČSÚ 387 805 t z plochy 250 959 ha. Produkce poklesla ve srovnání s rokem 2002 o 321 728 t (45,3 %). Průměrný hektarový výnos 1,55 t/ha byl nejnižším za posledních 24 let. Osevní plocha založená řepkou ozimou na podzim roku 2002 dosáhla podle rezortního výběrového šetření MZe (Výkaz ploch osevů vybraných ozimých plodin k 30. 11. 2002) celkem 333,4 tis. ha. Vlivem špatných klimatických podmínek na podzim i velkých výkyvů teplot během zimy i v předjarním období došlo ke zničení porostů a následným zaorávkám ploch ozimé řepky v rozsahu 98,1 tis. ha (29,4 %). Pro sklizeň tak zůstalo podle šetření ČSÚ k 31. 5. 2003 pouze 250 959 ha. Špatné klimatické podmínky vedly nejen k rozsáhlým zaorávkám, ale ovlivnily i kvalitu porostů, které byly ponechány pro další vegetaci. Slabé a řídké porosty poškodil v dalších fázích vegetace nedostatek srážek a vysoké teploty, zejména v době počátku květu. Vysoké teploty zkrátily nástup řepky do generativní fáze a tím omezily možnost dosažení přijatelného výnosu. Nejvíce postiženými regiony s nejnižšími průměrnými výnosy byly západní Čechy, které dosáhly průměrného výnosu z hektaru 1,42 t/ha, jižní Čechy 1,37 t/ha, Vysočina 1,38 t/ha a jižní Morava 1,45 t/ha. Nejvyššího průměrného hektarového výnosu 1,76 t/ha bylo dosaženo v kraji Královéhradeckém.

Ekonomické podmínky pro realizaci sklizené produkce řepky nekopírovaly nízkou produkci řepky v Evropě, takže ceny pěstitelům nenahradily propad výnosu. Cena řepky po sklizni odpovídala ceně světové a byla překážkou vývozu řepky, který zůstal na velmi nízké úrovni. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2003 se očekával vyšší dovoz, pro který stát vytvořil podmínky odstraněním celních bariér, ale očekávání se nenaplnilo. Dovoz zůstal na úrovni předchozích let.

Ceny řepkového semene

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců řepkového semene

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kč/t	5 263	5 438	5 482	5 943	6 532	6 949	5 349	6 099	6 904	6 467	7 348

Pramen: ČSÚ

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců řepkového semene v Kč/t (bez DPH)

Měsíc Mark. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1993/94	5 246	5 283	5 259	5 468	5 582	5 495	5 530	5 613	5 628	5 399	5 628	5 100
1994/95	5 463	5 412	5 413	5 388	5 448	5 755	5 983	6 216	6 224	6 348	*	6 898
1995/96	5 493	5 447	5 483	5 551	5 530	5 755	5 900	5 907	5 830	5 606	*	6 143
1996/97	6 028	5 866	5 879	5 826	6 051	6 036	6 094	6 375	6 250	6 230	*	7 375
1997/98	6 651	6 415	6 473	6 579	7 127	7 078	7 361	7 150	7 170	7 838	*	*
1998/99	6 920	6 953	6 988	6 986	7 431	7 462	7 294	7 415	7 108	7 080	*	7 130
1999/00	5 335	5 303	5 325	5 491	5 742	5 894	5 785	5 883	5 910	5 733	5 963	*
2000/01	6 073	6 098	6 213	6 458	6 529	6 822	6 822	7 312	7 563	7 195	*	*
2001/02	6 570	6 679	6 817	7 140	7 446	7 841	7 681	7 595	7 900	*	7 625	7 185
2002/03	5 782	5 799	6 215	6 814	7 235	7 396	7 572	7 515	7 276	7 433	*	*
2003/04	7 259	6 936	7 509	7 773	7 983	8 134						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v takto označeném měsíci pramen ceny neuvádí

Zahraniční obchod České republiky s řepkou olejnou

Dovoz semene řepky olejné do České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	15 298,4	15 158,3	12 966,9	10 428,6	10 850,3

Pramen: Celní statistika

Dovoz semene řepky olejné do České republiky

Marketingový rok	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	1 063,6	26 857,8	4 990,5	12 269,7	11 231,8	9 269,4

Pramen: Celní statistika

Vývoz semene řepky olejné z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	393 508,2	443 279,1	338 829,7	265 472,6	48 272,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz semene řepky olejné z České republiky

Marketingový rok	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	202 312,9	461 303,5	269 095,6	367 038,2	242 170,9	9 222,3

Pramen: Celní statistika

Bilance výroby a užití řepky olejné

Ukazatel	Jednotka	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 ¹⁾
Osevní plocha	ha	350 353	325 338	344 117	313 025	250 959
Sklizňová plocha	ha	348 949	323 842	343 004	312 424	250 959
Hektarový výnos	t/ha	2,67	2,61	2,84	2,27	1,55
Produkce	tis. t	931,1	844,4	973,3	709,5	387,8
Dovoz	tis. t	26,8	5,0	12,3	11,2	15,0
Celková nabídka	tis. t	681,3	957,9	985,6	750,7	412,8
Průmyslové zpracování	tis. t	477,0	494,6	585,6	498,5	400,8
z toho MEŘO	tis. t	45,0	185,0	199,2	210,0	200,0
Osivo	tis. t	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Vývoz	tis. t	202,3	461,3	368,0	240,2	10,0
Zásoba	tis. t	0,0	0,0	30	10	0,0

Pramen: ČSÚ, MZe ČR, celní statistika,

Poznámka: ¹⁾ kvalifikovaný odhad MZe ČR

SLUNEČNICE

Produkce semene slunečnice dosáhla ve sklizňovém roce 2003 rekordní výše 114 508 t. To představuje oproti roku 2002 nárůst o 59 927 t (109 %). Na zvýšení produkce se podílelo výrazné rozšíření pěstitelských ploch spolu s dosažením velmi příznivého hektarového výnosu. Průměrný hektarový výnos 2,35 t/ha je druhý nejvyšší za posledních 10 let. Naposledy v hospodářském roce 1993/94 dosáhl hektarový výnos 2,5 t/ha. Oproti roku 2002 představuje nárůst o 0,1 t/ha.

Sklizňová plocha 48 706 ha, na které bylo dosaženo rekordní produkce je vyšší o 24 464 ha (100,9 %) než v roce 2002 a nejvyšší v historii pěstování. V důsledku omezeného výběru druhů polních plodin vhodných pro umístění na plochy po zaoraných ozimech rozšířila se plocha pěstování slunečnice, přestože předpověď ekonomických podmínek pro realizaci semene slunečnice v marketingovém roce 2003/04 nebyla příliš příznivá. Cena slunečnice na světových trzích v důsledku jejího přebytku poklesla. Na zásobách z hospodářského roku 2002/03 zůstalo asi 7 tis. t slunečnicového semene, přestože objem zpracování se oproti předcházejícím letům zvýšil. Naopak příznivé a to především v období dozrávání a sklizně byly pro slunečnici vegetační podmínky. Sklizená slunečnice byla většinou v dobré kvalitě vhodné pro zpracování v České republice

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a produkce slunečnice v ČR

Marketingový rok	Osevní plocha	Sklizňová plocha	Výnos	Produkce celkem
	ha	ha	t/ha	t
1985/86	82	80	2,57	205
1989/90	5 454	4 453	1,72	7 659
1990/91	11 625	10 800	2,70	29 160
1991/92	10 750	9 371	2,24	20 970
1992/93	11 022	10 872	2,45	26 689
1993/94	12 000	11 800	2,50	29 500
1994/95	16 160	16 101	1,90	30 589
1995/96	19 476	19 387	1,66	32 180
1996/97	19 816	19 710	1,93	38 065
1997/98	11 055	10 885	2,09	22 801
1998/99	17 326	17 274	2,11	36 475
1999/00	28 500	28 450	2,22	63 228
2000/01	30 757	30 549	2,14	65 421
2001/02	28 583	28 528	1,99	56 717
2002/03	24 242	24 242	2,25	54 581
2003/04	48 705	48 706	2,35	114 508

Pramen: ČSÚ

Ceny slunečnicového semene

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců slunečnicového semene

Kalend. rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kč/t	6 459	6 605	6 594	7 577	6 933	7 615	7 012	7 348	8 850	7 979	7 836

Pramen: ČSÚ

Měsíční ceny zemědělských výrobců slunečnicového semene v Kč/t (bez DPH)

Měsíc Mark. rok	VII.	VIII.	IX.	X	XI.	XII	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1993/94	*	*	7 500	9 075	6 242	7 033	6 336	6 233	*	*	*	*
1994/95	*	*	6 190	6 742	*	*	7 604	6 795	6 917	7 000	6 900	7 025
1995/96	5 886	*	*	6 410	6 802	7 029	7 049	7 894	8 176	7 490	*	*
1996/97	*	*	*	6 546	6 758	7 886	7 473	8 299	8 133	*	*	*
1997/98	*	*	*	6 699	7 248	*	*	*	*	*	*	*
1998/99	*	*	*	7 004	7 593	9 057	9 791	9 724	8 985	8 875	9 505	*
1999/00	9 260	*	6 898	6 124	6 220	6 438	7 161	7 094	7 330	8 054	*	*
2000/01	*	*	7 208	7 365	7 707	7 690	8 053	8 152	8 293	9 323	*	8 190
2001/02	*	*	8 283	7 975	8 001	8 733	8 545	8 437	8 855	*	*	*
2002/03	*	*	7 893	7 815	8 363	8 617	8 511	8 812	*	9 167	*	*
2003/04	*	*	6 445	6 383	6 199	6 434						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v takto označených měsících pramen cenu neuvádí

Zahraniční obchod České republiky se slunečnicovým semenem

Dovoz slunečnicového semene do České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	4 984,4	24 016,4	9 125,3	18 242,8	17 356

Pramen: Celní statistika

Dovoz slunečnicového semene do České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	20 018,9	9 368,6	10 147,6	21 229,4	13 347,1

Pramen: Celní statistika

Vývoz slunečnicového semene z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	41 399,2	38 065,4	40 892,1	35 362,8	30 956,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz slunečnicového semene z České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	46 488,7	31 240,8	58 870,3	23 221,4	25 119,4

Pramen: Celní statistika

Bilance výroby a užití slunečnice

Ukazatel	Jednotka	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 ¹⁾
Osevní plocha	ha	28 500	30 757	28 538	24 242	48 705
Sklizňová plocha	ha	28 450	30 549	28 528	24 242	48 706
Hektarový výnos	t/ha	2,22	2,14	1,99	2,25	2,35
Produkce	tis. t	63,2	65	56,7	54,6	114,5
Dovoz	tis. t	20,0	9,0	10,1	21,2	15,0
Celková nabídka	tis. t	83,2	74	66,8	75,8	136,5
Průmyslové zpracování	tis. t	36,2	42,3	7,4	45,1	60,0
Osivo	tis. t	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Vývoz	tis. t	46,5	31,2	58,9	23,2	40,0
Zásoba	tis. t	0,0	0,0	0,0	7,0	36,0

Pramen: ČSÚ, MZe ČR, celní statistika

Poznámka: ¹⁾ kvalifikovaný odhad MZe ČR

MÁK SETÝ

Celková produkce makového semene v marketingovém roce 2003/04 dosáhla v ČR podle ČSÚ 19 544 t. Ve srovnání s předchozím hospodářským rokem 2002/03 to znamená produkci o 2 626 t (13,4 %) vyšší. Zatímco výsledek produkce můžeme řadit mezi průměrné, dosažený výnos 0,51 t/ha patří mezi výsledky výrazně podprůměrné. Výši sklizně ovlivnily nepříznivé klimatické podmínky v době vegetace. Vysoké teploty a nedostatek srážek měly negativní vliv na vyrovnanost a zapojenost porostu.

Osevní plocha máku vzrostla oproti předchozímu roku o 8 510 ha (22,3 %) a dosáhla 38 148 ha. K rozšíření plochy přispěly vysoké zaorávky ozimých plodin a v neposlední řadě slušné odbytové možnosti a stabilní cena v uplynulém hospodářském roce. Podstatná část produkce máku byla realizována na zahraničních trzích, protože domácí spotřeba se pohybuje kolem 3000 t. Produkce máku v roce 2003 byla vyvezena především do Polska 5 406 t, na Ukrajinu 1 970 t, na Slovensko 1 944 t, do Maďarska 1 959 t a do Německa 697 t. Dovoz máku do České republiky byl realizován z Turecka 278 t z Maďarska 117 t, Austrálie 82 t a Slovenska 88 t.

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a produkce máku v ČR

Marketingový rok	Osevní plocha ha	Sklizňová plocha ha	Výnos t/ha	Produkce celkem t
1989/90	7 819	7 611	1,04	7 894
1990/91	9 261	9 029	1,13	10 164
1991/92	9 491	9 263	0,87	8 054
1992/93	12 421	11 794	0,67	7 878
1993/94	9 915	8 814	0,78	6 890
1994/95	29 266	28 726	0,57	16 471
1995/96	35 253	34 308	0,73	25 053
1996/97	14 677	14 271	0,68	9 654
1997/98	17 865	16 641	0,57	9 515
1998/99	28 513	27 881	0,74	20 524
1999/00	46 018	45 462	0,63	28 509
2000/01	31 473	29 871	0,46	13 607
2001/02	34 478	33 235	0,64	21 294
2002/03	29 638	29 532	0,57	16 918
2003/04	38 148	38 147	0,51	19 544

Pramen: ČSÚ

Ceny makového semene

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců za makové semeno

Kalend. rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kč/t	34 404	41 791	29 781	22 502	38 146	33 778	24 634	27 430

Pramen: ČSÚ

Měsíční ceny zemědělských výrobců za makové semeno v Kč/t

Měsíc Mark.rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1993/94	27 000	29 000	41 000	44 368	49 393	49 643	58 000	56 500	53 430	50 000	52 300	*
1994/95	47 905	37 500	39 367	44 263	46 605	45 659	45 164	43 998	42 625	51 333	35 658	29 000
1995/96	24 500	30 000	27 720	25 084	23 923	21 183	20 697	21 096	18 502	19 119	17 442	18 869
1996/97	25 659	23 833	29 642	36 830	39 882	43 372	42 980	38 029	38 756	38 833	36 203	*
1997/98	37 660	35 000	41 400	42 233	41 431	43 575	42 497	41 825	40 830	45 000	*	*
1998/99	*	31 306	29 614	28 706	27 786	29 151	32 588	35 544	37 425	*	33 400	*
1999/00	*	23 744	22 593	21 074	20 527	21 229	21 298	22 328	23 240	22 077	22 912	25 950
2000/01	27 261	34 250	36 417	40 504	40 470	40 754	42 242	40 871	42 177	43 182	42 500	*
2001/02	*	28 552	29 254	26 576	24 643	24 760	24 414	24 855	25 794	26 016	25 496	24 596
2002/03	26 457	25 256	26 084	27 492	26 653	27 629	26 459	27 346	26 699	27 647	28 589	*
2003/04	*	*	25 769	25 921	26 867	26 286						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v takto označeném měsíci pramen cenu neuvádí

Zahraniční obchod České republiky s makovým semenem**Dovoz makového semene do České republiky**

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	899,1	1 130,3	1 607,9	1 111,5	796,1

Pramen: Celní statistika

Dovoz makového semene do České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	997,5	1 455,4	1 075,8	1 203,3	427,3

Pramen: Celní statistika

Vývoz makového semene z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	20 224,1	16 033,1	15 256,8	18 174,3	13 170,6

Pramen: Celní statistika

Vývoz makového semene z České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	25 390,7	11 955,2	19 617,5	14 659,7	8 047,6

Pramen: Celní statistika

Bilance výroby a užití makového semene

Ukazatel	Jednotka	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 ¹⁾
Počáteční zásoba	t	550,0	845,8	342,7	295,0	656,6
Osevní plocha	ha	46 018	31 473	34 478	29 637	38 148
Sklizňová plocha	ha	45 462	29 871	33 235	29 532	37 147
Hektarový výnos	t/ha	0,63	0,46	0,64	0,57	0,51
Produkce	t	28 509,0	13 607	21 294	16 918	19 544
Dovoz	t	997,5	1 455,4	1075,8	1203,3	1000,0
Celková nabídka	t	30 056,5	15 908,2	22 712,5	18 416,3	21 200,6
Potravinářské užití	t	3 700,0	3 500,0	2 700,0	3 000,0	3 000,0
Osivo	t	120,0	110,0	100,0	100,0	100,0
Vývoz	t	25 390,7	11 955,2	19 617,5	14 659,7	17 000,0
Konečná zásoba	t	845,8	342,7	295,0	656,6	1 100,6

Pramen: ČSÚ, MZe ČR, celní statistika

Poznámka: ¹⁾ kvalifikovaný odhad MZe ČR

HOŘČICE BÍLÁ

Celková produkce semene hořčice v hospodářském roce 2003/04 dosáhla podle údajů zveřejněných ČSÚ úrovně 59 589 t. To představuje největší produkci v historii pěstování hořčice, vyšší o 27 376 t (46 %) než v hospodářském roce 2002/03. Výši produkce ovlivnila především rozloha pěstitelské plochy, protože dosažený hektarový výnos 0,88 t/ha můžeme řadit k nejnižším za sledované období. Ve srovnání s předchozím rokem poklesl hektarový výnos o 0,02 t (2,2 %).

Osevní plocha, která podle údajů ČSÚ dosáhla 67 457 ha je stejně jako produkce historicky nejvyšší. Předčila osevní plochu z roku 2002 o 31 660 ha (46,9 %). Rozsah pěstitelské plochy hořčice ovlivnila situace na jaře roku 2003, kdy značná část ploch ozimých plodin musela být vzhledem k vyzimování zaorána. Hořčice byla jednou z mála plodin, která mohla výpadek ozimů nahradit protože byl k dispozici dostatek osiva v dostupné ceně.

Rozhodující pro realizaci produkce je možnost vývozu do zahraničí, protože domácí potravinářský průmysl zpracovává asi 7 tis. t a na osev ploch meziplodin se spotřebovává zhruba 2 tis. t osiva. Česká republika je jedním z nejvýznamnějších pěstitelů a vývozců hořčice v Evropě. Jedním z důvodů proč získali čeští pěstitelé tuto pozici je systém podpor vyplácený na vybrané plodiny ve stávajících zemích EU. Zemědělci v EU nechtěli pěstovat bez podpory tuto plodinu dosahující nízké rentability pěstování. Dalším důvodem je zvládnutá velkovýrobní technologie v zemědělských podnicích v ČR. Vývozy hořčice směřují především na trh v evropských zemích. V roce 2003 směřovalo na trh v Německu 15 007 t, v Nizozemsku 3 545 t, v Rakousku 1 617 t, v Polsku 1 318,9, v Maďarsku 948,8 t a na Slovensku 812,9 t hořčice. Naopak nejvíce hořčice Česká republika dovážela z Ukrajiny 163,2 t, z Německa 99,6 t, Polska 98,9 t a Maďarska 81,2 t.

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a celková produkce hořčice

Marketingový rok	Osevní plocha ha	Sklizňová plocha ha	Výnos t/ha	Produkce celkem t
1995/96	*	11 000	1,25	13 800
1996/97	*	12 000	1,40	16 800
1997/98	*	14 000	1,30	18 200
1998/99	37 120	36 136	1,03	37 282
1999/00	39 927	39 423	1,14	44 930
2000/01	15 512	14 986	0,94	14 158
2001/02	21 009	19 720	0,95	18 800
2002/03	35 797	35 798	0,90	32 213
2003/04	67 457	67 458	0,88	59 589

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v uvedených letech ČSÚ osevní plochy a údaje o sklizni hořčice nepublikoval,

Ceny semene hořčice

Od počátku roku 2001 započal Český statistický úřad zveřejňovat průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců semene hořčice.

Měsíční ceny zemědělských výrobců hořčičného semene v Kč/t (bez DPH)

Měsíc Mark. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2000/01	*	*	*	*	*	*	7 333	8 760	8 477	7 904	7 609	8 100
2001/02	10 420	7 475	9 861	10 600	11 443	12 438	13 050	12 543	13 654	*	*	*
2002/03	*	*	10 394	11 612	11 663	11 132	10 840	12 349	10 994	11 956	13 251	*
2003/04	11 226	8 766	8 679	9 224	8 519	9 435						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v takto označených měsících pramen cenu neuvádí

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců semene hořčice v Kč/t

Kalendářní rok	2001	2002	2003
Kč/t	9 489	11 281	10 194

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod se semenem hořčice

Dovoz hořčičného semene do České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	693,4	791,2	252,3	1 280,3	733,4

Pramen: Celní statistika

Dovoz hořčičného semene do České republiky

Marketingový rok	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	854,3	468,0	787,5	1 122,8	227,3

Pramen: Celní statistika

Vývoz hořčičného semene z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	22 502,2	33 816,2	12 228,4	18 326,7	24 500,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz hořčičného semene z České republiky

Marketingový rok	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	27 372,8	25 548,1	13 608,4	22 544,7	14 986,7

Pramen: Celní statistika

LEN OLEJNÝ

Osevní plocha lnu olejného vzrostla ve srovnání s rokem 2002, kdy dosáhla 2 385 ha o 2 960 ha (124 %) na 5 345 ha. Uvedená sklizňová plocha představuje nejvyšší pěstitelskou plochu za sledované období.

Sklizňové plochy, hektarové výnosy a celková produkce semene lnu olejného

Marketingový rok	Sklizňová plocha ha	Výnos t/ha	Produkce celkem t
1990/91	606	1,77	1 073
1991/92	4 650	1,47	6 835
1992/93	1 080	1,50	1 620
1993/94	780	1,58	1 232
1994/95	1 072	1,27	1 361
1995/96	752	1,30	978
1996/97	407	1,36	553
1997/98	312	1,21	377
1998/99	646	1,40	904
1999/00	2 251	1,57	3 535
2000/01	1 700	1,35	2 295
2001/02	3 045	0,85	2 603
2002/03	2 385	1,00	2 386
2003/04	5 345	0,91	4 848

Pramen: ČSÚ

Podle definitivních údajů o sklizni zemědělských plodin v hospodářském roce 2003/04 vydaných ČSÚ, bylo v České republice vyprodukováno 4 848 t semene lnu olejného z celkové sklizňové plochy 5 345 ha. Uvedená produkce představuje výsledek o 2 462 t (58,8 %) lepší než v roce 2002. Průměrný hektarový výnos 0,91 t/ha zůstal o 0,09 t/ha (o 9,9 %) nižší.

Ceny lněného semene

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců lněného semene

Kalendářní rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kč/t	7 336	7 455	8 640	10 875	10 988	8 717	8 524	7 182	9 823

Pramen: ČSÚ

Měsíční ceny zemědělských výrobců lněného semene v Kč/t

Měsíc Mark. rok	VII.	VIII.	IX.	X	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1993/94	5 900	6 767	7 750	7 250	6 100	6 800	6 860	7 441	6 933	5 000	5 900	5 725
1994/95	6 800	6 600	6 900	6 300	6 800	6 250	*	6 650	6 948	7 200	7 585	7 800
1995/96	7 620	8 000	8 100	6 900	7 675	8 600	*	6 075	*	7 000	*	*
1996/97	*	8 988	*	7 867	*	*	*	*	8 238	*	*	*
1997/98	*	*	9 422	*	*	*	*	*	10 693	*	*	*
1998/99	*	9 560	9 480	9 880	9 802	*	*	*	*	*	*	*
1999/00	*	*	*	9 833	9 500	*	*	9 310	9 392	*	*	8 000
2000/01	*	*	*	*	8 715	8 558	*	8 940	*	*	8 000	*
2001/02	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2002/03	*	*	*	11 037	*	7 771	*	10 577	10 233	10 983	*	*
2003/04	*	7 667	8 333	*	*	*						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * v takto označených měsících pramen ceny neuvádí

Zahraníční obchod s lněným semenem

Dovoz lněného semene do České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	561,3	449,0	356,5	375,6	526,8

Pramen: Celní statistika

Dovoz lněného semene do České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	443,5	396,9	320,2	475,1	204,5

Pramen: Celní statistika

Vývoz lněného semene z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	1 340,2	3 420,6	2 526,3	2 187,3	4 144,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz lněného semene z České republiky

Marketingový rok	1999/2000	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	2 922,0	2 793,8	1 555,5	2 476,7	3 172,1

Pramen: Celní statistika

SÓJA LUŠTINATÁ

Podle údajů ČSÚ dosáhla v roce 2003 produkce sóji rekordních 11 918 t. K vysoké produkci přispěl především rozsah pěstitelských ploch, protože průměrný hektarový výnos 1,55 t/ha se řadí v historii pěstování spíše mezi nižší.

Sklizňová plocha sóji v roce 2003 dosáhla 7 698 ha a byla největší v historii pěstování. Stejně jako u ostatních jařin napomohlo rozšířenému pěstování špatné přezimování ozimých plodin a uvolnění ploch po jejich zaorání. Další vliv na rozšíření plochy sóji má změna složení krmných směsí, kde sója nahrazuje masokostní moučky a zlepšení technického vybavení pro zpracování sóji v zemědělských firmách, kde si připravují vlastní krmné směsi. V neposlední řadě jsou to dotace na nákup osiva sóji, které pomáhají zlepšit ekonomiku pěstování, protože částky za nákup osiva jsou poměrně významné, vzhledem k tomu, že se v České republice pěstují především zahraniční odrůdy. Přes zvýšené plochy pěstování a zvyšující se produkci, bude se v České republice i v budoucnosti nadále podílet na uspokojování domácí spotřeby sóji dovoz. Nejvýznamnějšími obchodními partnery České republiky při dovozu sóji byly v roce 2003 Belgie s 5 105 t (32,7 %), Nizozemsko s 3 822 t (27,8 %), Brazílie s 1 999,9 t (14,6 %), Kanada s 984,9 t (7,2 %) a Slovensko s 783,9 t (5,7 %). Naopak nejvyšší export z České republiky směřoval do Polska 91,2 t a na Slovensko 61,9 t.

Osevní a sklizňové plochy, hektarové výnosy a produkce sóji v ČR

Marketingový rok	Osevní plocha ha	Sklizňová plocha ha	Výnos t/ha	Produkce celkem t
1990/91	-	3 727	1,72	6 727
1996/97	-	359	1,42	511
1997/98	281	249	1,36	340
1998/99	266	261	1,25	327
1999/00	397	143	1,53	219
2000/01	1 916	1 884	1,25	2 348
2001/02	2 743	2 706	1,59	4 301
2002/03	3 002	3 002	2,13	6 391
2003/04	7 696	7 698	1,55	11 918

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod ČR se sójovými boby

Dovoz sójových bobů z České republiky

Kalendářní rok	2000	2001	2002	2003
Množství v t	8 589,3	37 659	10 981,5	13 723,5

Pramen: Celní statistika

Dovoz sójových bobů do České republiky

Marketingový rok	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	12 359,4	27 348,2	12 368,9	6 954,7

Pramen: Celní statistika

Vývoz sójových bobů z České republiky

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Množství v t	357,9	74,7	228,9	218,5	174,5

Pramen: Celní statistika

Vývoz sójových bobů z České republiky

Marketingový rok	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Množství v t	288,2	139,7	208,9	49,6

Pramen: Celní statistika

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OLEJNIN

Trend růstu světové spotřeby rostlinných jedlých olejů v lidské výživě a trvalé poptávky po pokrutinách a šrotech olejnin k výživě hospodářských zvířat dále působí zvyšování produkce a zpracování olejnin. Podle údajů USDA za marketingový rok 1998/99 a posledních odhadů za současný marketingový rok 2003/04 by mělo dojít za posledních 6 let k nárůstu světové produkce rostlinných olejů o 25 % na 101 mil. t. Za stejné období by měla podle tohoto zdroje vzrůst globální spotřeba těchto olejů o 28 % na 100,4 mil. t. Největší podíl ve spotřebě rostlinných olejů a tuků by v marketingovém roce 2003/04 měl činit sójový olej s 32 mil. t, palmový olej s 28 mil. t a řepkový olej s 13 mil. t.

V této kapitole uvedené tabulky o zahraničním obchodu ČR s rostlinnými oleji a tuky znázorňují zřetelný a velmi nepříznivý trend stále se zvyšujících dovozů rostlinných olejů a tuků ze zemí EU a ze Slovenska na velmi otevřený domácí trh. Zatímco v roce 1999 činila celková hodnota dovozů sójových olejů a margarínů do ČR zhruba 635 mil. Kč, v roce 2003 již 1397 mil. Kč (významně se zvýšily dovozy surových sójových olejů k rafinaci). Naproti tomu hodnota vývozu řepkových olejů a margarínů z ČR, která byla v roce 1999 ve výši 1322 mil. Kč poklesla v roce 2003 na 739 mil. Kč. K této nepříznivé bilanci částečně přispěla též nižší produkce semene řepky olejné ze sklizní let 2002 a 2003.

Produkce a spotřeba rostlinných olejů a tuků v ČR

Objem výroby rostlinných olejů a tuků v České republice v tis. tun

Výrobek / rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Rafinované rostlinné oleje	254,0 *	242,0 *	131,0 *	177,0 *	165,0 *	162,5 *
Margariny a jedlé tuky	130,3	125,9	104,8	108,9	100,7	91,4

Pramen: ČSÚ

Poznámka: *odhad MZe ČR

Průměrná spotřeba jedlých rostlinných olejů a tuků (JROT) v ČR (v kg/1 obyv./rok)

Rok	1990	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 *
JROT	12,8	15,0	15,4	15,8	16,2	16,7	16,4	16,3	16,1	16,0	16,0
Máslo	8,7	5,2	4,5	4,2	4,1	4,0	4,0	4,1	4,2	4,5	4,6
Sádlo	6,9	5,7	5,2	5,2	5,1	5,1	5,0	4,7	4,8	4,8	4,8

Pramen: ČSÚ

Poznámka: 2003 * odhad VÚZE

Ceny průmyslových výrobců

S rozšířením počtu respondentů (domácích producentů řepkových olejů) započal v srpnu roku 2000 Český statistický úřad zveřejňovat ve svých výstupech údaje o cenách průmyslových výrobců surových a rafinovaných řepkových olejů.

Ceny průmyslových výrobců řepkových olejů v Kč/t

Měsíc Mark. rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Řepkový olej surový												
2001/02	16 613	16 830	16 930	16 930	16 930	16 930	17 313	17 313	17 313	17 213	17 147	17 147
2002/03	17 147	17 047	16 713	16 913	17 180	17 180	17 480	17 813	17 813	17 813	17 813	17 813
2003/04	17 813	18 233	18 237	18 345	18 510	18 540						
Řepkový olej rafinovaný												
2001/02	21 236	21 322	21 302	21 645	21 682	21 685	21 745	23 747	23 685	24 212	23 935	23 695
2002/03	23 287	22 835	22 835	22 910	23 035	23 128	23 817	24 155	24 335	24 325	24 203	24 185
2003/04	24 300	23 969	-	-	-	-						

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny

Přehled měsíčních spotřebitelských cen v roce 2002 v Kč/ kg

Výrobek / měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Olej řepkový	32,84	32,69	32,75	32,53	32,08	31,66	31,18	31,52	30,60	30,02	29,92	29,51
Olej slunečnicový	41,64	41,74	41,71	41,66	41,92	41,65	40,96	41,01	40,01	39,34	39,12	38,81
Olej olivový	196,67	199,65	199,54	199,87	198,32	196,47	194,46	199,07	199,51	198,11	197,25	202,25
Rostlinné máslo	66,84	66,98	67,68	67,85	67,78	67,99	67,96	67,43	66,91	66,29	65,92	66,60
Rostlin. tuk na pečení	56,99	57,18	55,21	56,61	56,94	57,04	56,70	56,64	55,38	55,85	54,19	53,74
Ztužený pokrm. tuk	54,00	53,87	53,44	53,57	53,74	53,84	53,10	53,21	53,35	52,78	51,05	51,31

Pramen: ČSÚ

Přehled měsíčních spotřebitelských cen v roce 2003 v Kč/ kg

Výrobek / měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Olej řepkový	29,68	29,74	29,86	29,16	29,07	29,22	29,02	28,70	29,05	29,22	28,97	28,63
Olej slunečnicový	38,25	37,86	37,17	37,25	36,83	35,81	36,35	36,32	36,42	36,61	35,95	35,72
Olej olivový	201,53	200,73	202,54	201,29	200,11	200,32	202,15	203,28	201,80	201,32	199,80	196,10
Rostlinné máslo	66,43	66,29	65,86	66,50	68,38	67,39	65,31	64,96	65,73	66,00	65,57	65,72
Rostlin. tuk na pečení	54,57	54,68	54,88	52,60	54,87	54,83	55,05	55,10	54,88	55,07	52,46	53,20
Ztužený pokrm. tuk	52,49	52,49	52,81	52,12	52,17	52,39	52,32	52,00	50,04	48,22	46,23	44,84

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod České republiky s rostlinnými oleji a tuky

Dovoz hlavních rostlinných olejů v tunách

Název zboží	1999	2000	2001	2002	2003
Řepkový olej	15 919,7	18 013,9	18 677,1	17 333,5	18 505,0
Slunečnicový olej	8 651,6	12 453,9	11 385,4	17 023,6	18 330,4
Sójový olej	21 510,7	26 274,6	56 415,4	36 110,7	69 844,1
Palmový olej	23 673,4	25 514,4	27 976,4	27 512,1	28 306,3
Kokosový olej	12 316,8	11 362,6	12 887,3	11 807,8	12 066,5
Lněný olej	1 763,9	1 851,2	1 712,4	1 515,7	1 767,9
Olivový olej	634,7	1 173,9	1 446,0	1 617,7	2 763,9
Ostatní oleje	563,5	724,2	1 399,9	1 424,8	1 287,3
Oleje celkem	85 034,3	97 368,7	131 899,9	114 345,9	152 871,4

Pramen: Celní statistika

Dovoz hlavních rostlinných olejů v tunách

Název zboží	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Řepkový olej	19 108,3	15 812,7	21 366,6	19 549,4	6 676,3
Slunečnicový olej	10 964,3	12 609,2	13 822,4	13 008,9	13 228,6
Sójový olej	21 815,8	40 071,2	55 431,2	48 564,1	33 957,6
Palmový olej	26 855,8	26 519,2	27 644,0	28 452,0	14 897,8
Kokosový olej	12 497,1	11 630,5	12 242,7	11 641,0	6 796,5
Lněný olej	2 027,9	1 317,3	1 914,8	1 626,4	738,0
Olivový olej	867,0	1 358,1	1 488,6	2 123,2	1 507,2
Ostatní oleje	672,1	1 593,9	1 477,3	1 355,1	603,2
Oleje celkem	94 808,3	110 912,1	135 387,6	126 320,1	78 405,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz hlavních rostlinných olejů v tunách

Název zboží	1999	2000	2001	2002	2003
Řepkový olej	22 570,9	30 495,1	44 741,3	23 410,2	15 744,8
Slunečnicový olej	952,1	10 917,8	3 053,9	912,8	1 662,9
Sójový olej	1 606,3	250,4	2 466,9	771,1	2 105,1
Palmový olej	59,7	18,2	75,0	67,2	47,6
Kokosový olej	56,0	36,7	319,8	96,7	25,5
Lněný olej	37,8	8,5	407,6	224,9	29,3
Olivový olej	36,4	62,1	102,4	72,7	106,2
Ostatní oleje	192,0	70,5	75,3	69,9	85,0
Oleje celkem	25 511,2	41 859,3	51 242,2	25 625,5	19 806,4

Pramen: Celní statistika

Vývoz hlavních rostlinných olejů v tunách

Název zboží	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Řepkový olej	24 051,9	44 121,3	29 783,9	21 497,2	7 734,1
Slunečnicový olej	4 758,8	8 719,3	1 525,6	797,1	1 248,3
Sójový olej	220,8	1 652,8	1 378,0	1 106,1	1 353,6
Palmový olej	57,4	31,0	81,6	82,5	8,0
Kokosový olej	47,0	279,1	144,1	33,2	5,2
Lněný olej	27,9	7,6	584,5	68,6	4,9
Olivový olej	52,0	84,0	69,8	113,1	42,6
Ostatní oleje	146,6	66,3	91,8	80,3	26,1
Oleje celkem	29 362,4	54 961,4	33 659,3	23 778,1	10 422,8

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz margarínů v tunách

Kalendářní rok	1999	2000	2001	2002	2003
Dovoz	7 209,3	9 266,0	12 421,7	12 711,9	10 047,6
Vývoz	35 741,2	23 840,2	28 976,0	23 042,7	19 001,7

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz margarínů v tunách

Marketingový rok	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Dovoz	8 232,8	9 368,8	15 357,3	10 319,9	5 355,6
Vývoz	30 863,7	27 504,3	26 279,7	20 173,0	9 902,0

Pramen: Celní statistika

Pokrutiny a extrahované šroty

Produkce pokrutin a extrahovaných šrotů v České republice v tis. tun

Kalendářní rok	1998	1999	2000	2001 *	2002 *	2003 *
Pokrutiny a jiné pevné odpady po extrahování rostlinných olejů	232,0	220,9	282,8	285,8	250,0	270,0

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe ČR

Zahraniční obchod s extrahovanými šroty a pokrutinami

Dovoz pokrutin a extrahovaných šrotů do České republiky v tunách

Název zboží ¹⁾	1999	2000	2001	2002	2003
Sójové pokrutiny	427 061,7	449 087,6	485 398,7	581 515,5	567 193,6
Řepkové pokrutiny	21 559,9	9 983,9	8 914,9	15 800,5	36 483,5
Slunečnicové pokr.	5 698,8	4 764,9	6 353,5	5 939,4	8 625,1
Lněné pokrutiny	-	-	-	50,0	30,0
Ostatní pokrutiny	37,2	36,6	115,6	54,0	1 226,0
Pokrutiny celkem	454 357,6	463 873,0	500 782,7	603 359,4	613 558,2

Pramen: Celní statistika

Poznámka: ¹⁾ uvedené názvy odpovídají položce celního sazebníku, jedná se však o pokrutiny i extrahované šroty

Dovoz pokrutin a extrahovaných šrotů do České republiky v tunách

Název zboží ¹⁾	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Sójové pokrutiny	427 461,1	464 646,5	532 341,2	564 451,2	309 765,2
Řepkové pokrutiny	13 637,0	7 998,0	15 884,5	27 070,2	15 462,5
Slunečnicové pokr.	5 051,7	6 234,7	6 626,1	6 308,7	4 067,0
Lněné pokrutiny	-	-	30,0	40,0	10,0
Ostatní pokrutiny	35,3	47,7	97,1	1 131,3	131,4
Pokrutiny celkem	446 185,1	478 926,9	554 978,9	599 001,4	329 436,1

Pramen: Celní statistika

Poznámka: ¹⁾ uvedené názvy odpovídají položce celního sazebníku, jedná se však o pokrutiny i extrahované šroty

Vývoz pokrutin a extrahovaných šrotů z České republiky v tunách

Název zboží ¹⁾	1999	2000	2001	2002	2003
Sójové pokrutiny	2 786,2	4 491,2	1 233,4	894,3	823,4
Řepkové pokrutiny	156 069,6	165 649,8	152 898,2	170 372,3	142 051,3
Slunečnicové pokr.	16 631,1	17 815,3	13 651,6	1 740,0	27 882,8
Lněné pokrutiny	16,3	-	-	-	19,0
Ostatní pokrutiny	134,4	2,5	131,8	-	25,8
Pokrutiny celkem	175 637,6	187 958,7	167 915,0	173 006,5	170 802,3

Pramen: Celní statistika

Poznámka: ¹⁾ uvedené názvy odpovídají položce celního sazebníku, jedná se však o pokrutiny i extrahované šroty

Vývoz pokrutin a extrahovaných šrotů z České republiky v tunách

Název zboží ¹⁾	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04 (1. 7. – 31. 12.)
Sójové pokrutiny	4 686,4	3 031,4	1 060,8	932,4	145,5
Řepkové pokrutiny	161 785,6	167 413,1	139 988,1	174 802,1	77 330,3
Slunečnicové pokr.	18 177,8	16 323,9	1 937,3	8 624,7	20 532,6
Lněné pokrutiny	-	-	-	-	19,0
Ostatní pokrutiny	87,9	22,2	109,8	0,2	25,6
Pokrutiny celkem	184 737,7	186 790,6	143 095,9	184 359,4	98 053,0

Pramen: Celní statistika

Poznámka: ¹⁾ uvedené názvy odpovídají položce celního sazebníku, jedná se však o pokrutiny i extrahované šroty

Nepotravinářské užití řepky olejné, vyjímání orné půdy z tržní produkce

Sektor nepotravinářského užití olejnin a rostlinných olejů zaznamenává v zemích EU i v ČR zhruba od roku 2000 novou etapu rozvoje v důsledku přijetí a realizace potřebných legislativních a daňových úprav a státních podpor. Především v ČR provázely celý sektor po většinu uplynulého desetiletí nejasné perspektivy, měnící se zásahy státu, problematická ekonomická situace zhoršovaná vysokými dovozy MEŘO. V závěru 90. let přijatá státní agrární politika se naplno přihlásila k nutnosti významně podporovat zemědělství a venkovský prostor a s tím spojené obory a činnosti. Tak došlo postupně i ke stabilizaci a rozvoji nepotravinářského užití řepky. Na toto využití tradiční domácí olejnin je v současné době specializováno celkem 14 výroben MEŘO, s produkční kapacitou 150 tis. t MEŘO.

Od 1. října 2001 uplatňovaná nová úprava podpor nepotravinářskému užití řepky vycházela z nařízení vlády č. 86/2001 Sb. o podmínkách uvádění půdy do klidu a zásadách prodeje řepky z půdy uvedené do klidu, novelizovaného nařízením vlády č. 454/2001 Sb. a nařízením vlády č. 294/2002 Sb.. Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) nakupuje řepku olejnou z půdy určené do klidu, zajišťuje její skladování a prodává ji výrobcům MEŘO za přesně stanovenou cenu, zajišťující konkurenceschopnost směsného paliva (bionafty, s kvalitou podle ČSN 656508 a obsahem 31 % obj. MEŘO) ve vztahu k motorové naftě.

Nařízením vlády č. 86/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2002/03 zvýšilo předepsané množství řepky olejné, které musel žadatel dodat z půdy uváděné do klidu z množství 2,3 t/ha na množství 2,5 t/ha. Cena, za kterou SZIF vykupoval řepku olejnou z půdy uváděné do klidu, byla stanovena pro hospodářský rok 2002/03 na částku 5 000,- Kč/t řepky bez DPH a 5 250,- Kč/t řepky včetně DPH.

Aktuální údaje za hospodářský rok 2002/2003

	Výměry plodin	
	Stav k 1. 4. 2003	Stav k 30. 9. 2003
Řepka olejná	53 803 ha	46 672 ha
Zelené hnojení	109 877 ha	118 952 ha
Plodiny pro energ. využití	1 056 ha	952 ha
z toho: štovík krmný	894 ha	788 ha
sveřep bezbranný	15 ha	15 ha
topinambur	2 ha	2 ha
konopí energ.	11 ha	11 ha
psineček bílý	0 ha	2 ha
laskavec	42 ha	42 ha
komonice bílá	92 ha	92 ha
Len setý přadný	5 839 ha	5 920 ha
Len setý olejný	4 161 ha	4 570 ha
Konopí pro textilní průmysl	115 ha	115 ha
Orná půda uvedená do klidu	174 851 ha	177 181 ha
Orná půda neuvedená do klidu	2 090 168 ha	2 066 330 ha
Podporovaná výměra orné půdy celkem	2 265 019 ha	2 243 511 ha
Zalesnění v rámci NV 86/2001 Sb.	5 ha	5 ha
Založení RRD v rámci NV 86/2001 Sb.	0 ha	0 ha
Zatravnění v rámci NV 86/2001 Sb.	804 ha	804 ha
% orné půdy uvedené do klidu (z podporované o.p.celkem)	7,72 %	7,9 %
Počet žadatelů o podporu	5 236	5 236

Pramen: SZIF

Poznámka: RRD – rychle rostoucí dřeviny

Snížení výměry orné půdy uvedené do klidu s výsevem řepky olejné bylo způsobeno špatným přezimováním ozimé řepky. Žadatelé pak mohli změnit plodinu na orné půdě ve prospěch zeleného hnojení, čehož ve značné míře využili.

Celkem mělo být na podporách za uvádění půdy do klidu vyplaceno **3 033 439 000 Kč**.

Nákup řepky olejné z půdy uváděné do klidu Státním zemědělským intervenčním fondem: Podle nařízení vlády č. 86/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, měl Fond vykoupit celkem 230 000 t řepky olejné pro smluvní výrobce MEŘO. V hospodářském roce 2002/2003 bylo vykoupeno od žadatelů celkem 88 500 t řepky olejné z půdy do klidu. Při ceně řepky stanovené na 5 250 Kč /t (vč. 5% DPH) bylo žadatelům–dodavatelům řepky olejné z půdy v klidu pro Fond vyplaceno celkem **464 625 000 Kč**.

Změny v systému podpory výroby MEŘO pro hospodářský rok 2002/2003:

Nařízení vlády č. 294/2002 Sb. novelizovalo podmínky a finanční podpory na nepotravinářské užití řepky olejné.

Prodej řepky z PDK a výroba MEŘO za zpracovatelský rok 2002/2003

Měsíc	Odběr řepky (t)	MEŘO (t)	Cena (Kč/t)
Říjen	4 581,569	5 085,062	3 404,59
Listopad	44 199,505	6 191,880	2 549,61
Prosinec	5 173,793	4 577,986	2 769,63
Leden	17 573,995	4 843,231	2 799,11
Únor	15 762,350	4 611,190	2 986,51
Březen	13 502,731	5 747,024	2 823,25
Duben	27 464,895	5 292,844	2 586,80
Květen	11 527,862	6 478,684	2 652,76
Červen	7 997,902	3 351,067	2 621,49
Červenec	8 723,881	3 046,976	2 137,47
Srpen	10 034,969	2 528,490	2 558,65
Září	4 118,016	1 836,351	2 761,00
C e l k e m	170 661,468	53 590,785	-

Pramen: SZIF

Poznámka: PDK: orná půda uvedená do klidu

Odběr řepky (t): měsíční odběr řepky smluvními výrobci MEŘO

MEŘO (t): měsíční výroba MEŘO smluvními výrobci MEŘO z řepky z PDK

Cena (Kč/t): prodejní cena řepky z PDK vypočtená pro každý měsíc dle vzorce schváleného Prezidiem SZIF

Pro hospodářský rok 2002/2003 bylo z půdy určené do klidu nakoupeno 173 061,5 t řepky olejné a s ohledem na nabytí právní moci „rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory“ v souladu s novelou nařízení vlády č. 86/2001 Sb. byla poskytnuta na nákup 56 938,5 t řepky olejné podpora ve výši 3 810,34 Kč/t řepky olejné.

Finanční podpora smluvních výrobců MEŘO byla pro rok 2002/2003 stanovena dle NV č. 86/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 3 810 Kč na tunu řepky nakoupené a zpracované na MEŘO.

Čerpání finanční podpory (FP) ve zpracovatelském roce 2002/03

Měsíc	FP v tunách řepky ^{*1)}	FP MEŘO t ^{*2)}
Říjen	5 036,2	1 577,6
Listopad	2 743,7	862,5
Prosinec	4 702,7	1 474,3
Leden	685,2	214,5
Únor	1 031,9	320,9
Březen	2 373,6	744,5
Duben	0	0
Květen	11,7	3,7
Červen	1 686,8	527,1
Červenec	1 838,5	575,1
Srpen	9 168,7	2 865,2
Září	26 020,4	8 132,7
C e l k e m	55 299,4	17 298,1

Pramen: SZIF

Poznámka: ^{*1)} měsíční čerpání FP v tunách řepky

^{*2)} měsíční výroba MEŘO z řepky nakoupené dle rozhodnutí o poskytnutí FP

Za zpracovatelský rok 2002/2003 bylo vyrobeno smluvními výrobci (kterým byla přiznána podpora dle podaných žádostí) celkem 70 734 t MEŘO. Ten byl následně zpracován na směsné palivo, tzv. bionaftu s podílem 31 % MEŘO. V programu nepotravinářského užití řepky tak bylo za zpracovatelský rok 2002/2003 celkově vyrobeno 228 174 t směsné bionafty

Pro zvýšení odbytu směsného paliva s obsahem 31 % objemových MEŘO u velkoodběratelů, plátců DPH, se od 1. 11. 2002 opět zavedlo do kalkulačního vzorce pro stanovení prodejní ceny řepky olejné od SZIF 10% zvýhodnění cen směsného paliva vůči ceně motorové nafty. V kombinaci s rozdílnými sazbami DPH (5 % pro směsné palivo a 22 % pro motorovou naftu) tak byl zajištěn dostatečný prostor pro odbyt MEŘO a směsného paliva. V roce 2002 činila celková spotřeba motorové nafty v ČR 2,66 mil. t, podíl spotřebovaného MEŘO již v ČR dosáhl 2,75 %.

Změny v systému podpory výroby MEŘO pro hospodářský rok 2003/2004:

Novelou NV č. 86/2001 Sb. provedenou NV č. 306/2003 Sb. byl pozměněn výpočet výše finanční podpory (bylo rozšířeno rozhodné období pro stanovení průměru prodejní ceny řepky SZIF). Dle této upravy byla stanovena výše FP na 4688,5 Kč/t pro zpracovatelský rok 2003/2004. Zároveň byl zpracovatelský rok zkrácen do vstupu do EU tj.: do konce dubna 2004, čímž bude tento model podpory ukončen. O modelu podpory výroby bionafty po vstupu ČR do EU a jeho úpravách rozhodne MZe ČR. Po vstupu země do EU se zároveň počítá se spuštěním nového programu k podpoře produkce biopaliv, což bude výroba bioethanolu, jehož právní rámec je připravován.

Podle údajů Státního zemědělského intervenčního fondu a odhadu Sdružení pro výrobu bionafty by měla dosáhnout celková produkce dotovaného MEŘO v České republice za kalendářní rok 2003 přibližně 71 875 t. To by bylo o zhruba 1 183 t (o 1,6 %) méně, než v roce 2002.

Výhled v sektoru biopaliv

Celková výroba MEŘO v zemích EU činila v roce 2002 zhruba 1,062 mil. t. Při celkové kapacitě výroby téměř 2 mil. t dosáhlo využití kapacit cca 53 %. Evropský parlament a Rada Evropské unie schválili 8.5.2003 Směrnici č. 2003/30/EC o zajištění používání biopaliv a dalších obnovitelných paliv pro dopravu. Tato Směrnice je zaměřena na zajištění používání biopaliv nebo jiných obnovitelných paliv tak, aby tato paliva nahradila naftu nebo benzín pro dopravní účely v každém členském státě se záměrem přispět k takovým faktorům, jako je splnění závazků v oblasti změny klimatu k životnímu prostředí přátelské, zabezpečení dodávek a zabezpečení obnovitelných zdrojů energie.

Minimálně 2 % fosilních paliv mají být nahrazena biogenními palivy a toto množství se má postupně zvyšovat do roku 2010 až na 5,75 % v porovnání s rokem 2005. Tento environmentálně

motivovaný, tzv. akční plán pro zavádění biopaliv na trh, by měl celosvětově produkci olejnatých semen významně prospět, protože výroba bionafty a biopaliv, zvláště bioethanolu, podporovaná významnými finančními programy a právními předpisy velmi pokročila mimo EU i v USA.

Dovoz a vývoz MEŘO a směsného paliva v letech 1999 – 2003

Ukazatel	1999				2000			
	dovoz		vývoz		dovoz		vývoz	
	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč
MEŘO	22 644	424,7	26	0,5	3 237	61,0	72	1,2
Bionafta	10 375	123,9	97	1,4	8 463	114,7	3 840	59,9
CELKEM	33 019	548,6	123	1,9	11 700	175,7	3 912	61,1
SALDO	- 546,7 mil. Kč				- 114,6 mil. Kč			

Pramen: Celní statistika

Ukazatel	2001				2002			
	dovoz		vývoz		dovoz		vývoz	
	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč
MEŘO	2 839	57,8	3 273	63,3	118	3,2	31 422	503,5
Bionafta	-	-	67 739	925,3	28	0,6	60	0,5
CELKEM	2 839	57,8	71 012	988,6	146	3,8	31 482	504,0
SALDO	+ 930,8 mil. Kč				+ 500,2 mil. Kč			

Pramen: Celní statistika

Ukazatel	2003				2004			
	dovoz		vývoz		dovoz		vývoz	
	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč	tun	mil. Kč
MEŘO	56	2,3	43 491	760,8				
Bionafta	-	-	-	-				
CELKEM	56	2,3	43 491	760,8				
SALDO	+ 758,5 mil. Kč							

Pramen: Celní statistika